

K.K.T.C.
YAKIN DOGU ÜNİVERSİTESİ
EGİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BİLGİSAYAR VE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ EGİTİMİ ANABİLİM DALI

ÖĞRETMENLERİN ÖĞRETİMSSEL AMAÇLI WEB KULLANIM
DURUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Özen BALLI SOYKARA

Tez Danışmanı
Doç. Dr. Hüseyin UZUNBOYLU

Lefkoşa
Haziran - 2009

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'ne

Özen BALLI SOYKARA'ya ait K.K.T.C.'de Öğretmenlerin Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumları ve Mesleki Memnuniyet Durumları Arasındaki İlişki adlı çalışma jürimiz tarafından Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Ana Bilim Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Başkan: Poey J?r- urn Br col

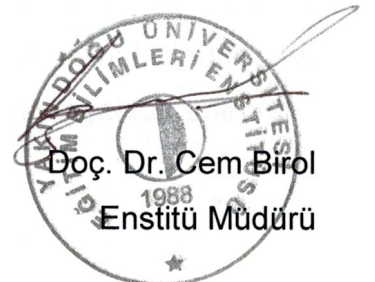
üye: Doç. Dr. Arşegia Uzunboylu

Üye: Yrd. Doç. Dr. Mustafa Kurt

Onay

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

15/06/2009

ÖN SÖZ

Günümüzde bilgisayar ve web en çok kullanılan teknolojilerin başında gelmekte ve eğitim-öğretime büyük katkılar sağlamaktadır. Bu nedenle öğretmenlerin bilgisayar ve web'i öğrenme-öğretme etkinliklerinin tasarlanması, uygulanması ve değerlendirilmesi aşamalarında kullanmaları gerekmektedir. Bu olgudan hareketle öğretmenlerin web'i öğretimsel amaçlı ne derecede kullandıklarının belirlenmesi gerekir.

Öğretmenlerin öğretimsel amaçlı web kullanımları eğitimdeki kalitenin artırılmasında katkı sağlayacaktır.

Bu araştırma, K.K.T.C.'deki M.E.B.'na bağlı ortaokul, lise ve mesleki teknik okullarda görev yapan öğretmenlerin öğretimsel amaçlı web kullanım durumlarını ortaya koymak amacıyla yapılmıştır.

Araştırma dört yıllık yoğun ve titiz bir çalışmanın sonunda ortaya çıkmıştır. Araştırmada elde edilen bulguların, sonuçların ve bunlara ilişkin önerilerin öğretmenlere, okul yönetimlerine ve eğitim-öğretimle ilgili herkese önemli katkılar sağlayacağına inanılmaktadır.

Araştırma dört bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde araştırmanın problemi, amacı, önemi ve sınırlılıkları açıklanarak, araştırma konusuyla ilgili bazı araştırmalara yer verilmiştir. İkinci bölümde araştırmanın her aşamasında izlenen araştırma modeli, çalışma grubu, verilerin toplanması, elde edilen verilerin çözümlenmesi ile süre ve olanaklara yer verilmiştir. Üçüncü bölümde bulgulara ve yorumlara, dördüncü bölümde ise bulgulara dayalı sonuçlara ve sonuçlar doğrultusunda geliştirilen önerilere yer verilmiştir.

Öncelikle, yetişmemde çok büyük katkısı olan ve yüksek lisans eğitimim boyunca beni yönlendiren, her konuda yapıcı yaklaşımlarıyla beni destekleyen, değerli hocam sayın Doç. Dr. Hüseyin UZUNBOYLU'ya teşekkür ederim.

Ayrıca araştırmanın gerçekleşmesinde, başta sevgili arkadaşım Erinç Erçağ olmak üzere yardım ve katkıları olan herkese teşekkürü bir borç bilirim.

"Öğretmenlerin öğretimsel amaçlı web kullanım durumları ve mesleki memnuniyet durumları" anketini uyguladığım tüm okul yöneticilerine ve öğretmenlerine, göstermiş oldukları yakınlık ve yardımları için teşekkür ederim.

Yaşamımın her anında maddi ve manevi desteklerini eksik etmeyen, beni her zaman teşvik edip yüreklendiren, sevgili anneciğim Türkan Ballı'ya, sevgili babacığım Erbay Ballı'ya ve eşim Ibrahim Soykara'ya teşekkür ederim.

Özen BALLI SOYKARA

Haziran 2009

ÖZET

ÖĞRETMENLERİN ÖĞRETİMSSEL AMAÇLI WEB KULLANIM DURUMLARI VE MESLEKİ MEMNUNİYET DURUMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ

Yazar : Özen BALLI SOYKARA
Tez Niteliği : Yüksek Lisans
Ana Bilim Dalı Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi
Danışman Doç. Dr. Hüseyin UZUNBOYLU

Bu araştırmada, orta eğitim okullarında görevli öğretmenlerin öğretimsel amaçlı web kullanım durumları ve mesleki memnuniyet durumları arasındaki ilişki ortaya konmaya çalışılmıştır.

K.K.T.C Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı'na bağlı orta öğretim ve mesleki teknik öğretime bağlı 11 lisede görevli olan 184 öğretmenin öğretimsel amaçlı web kullanım durumları incelenmiştir. Bu anlamda öğretmenlerin görüşlerini belirlerken anket tekniği kullanılmıştır. Ayrıca araştırma, genel tarama modeli çerçevesinde yürütülerek, bu alandaki çeşitli bilimsel yayınlara ulaşmada literatür tarama tekniği kullanılmıştır.

Araştırmanın amacını yanıtlamaya yönelik elde edilen veriler yüzde (%), ortalama ($\bar{X}$), standart sapma (S) teknikleri ile analiz edilerek tablolandırılmış ve yorumlanmıştır. Araştırma bulgularına dayalı olarak, öğretmenlerin öğretimsel amaçlı web kullanım durumları değerlendirilmiştir.

Araştırma sonunda elde edilen sonuçlara dayalı olarak geliştirilen önerilere yer verilmiştir. Araştırmanın sonunda araştırmaya ilişkin kaynaklar ve ekler yer almaktadır.

ABSTRACT

EVALUATION OF TEACHERS' WEB USAGE FOR EDUCATIONAL PURPOSES

Author : Özen BALLI SOYKARA
Type of Theises : Master
Department : Computer Education and Instructional Technology
Advisor : Assoc. Prof. Dr. Hüseyin Uzunboylu

This research has been carried out to evaluate teachers' web usage for educational purposes.

Teachers working at secondary government schools which are attached to the ministry of education and culture and teachers of technical schools have been used to gather information necessary for the research. The data that reflects the teachers' views has been collected by the questionnaire technique. General scanning technique was also used to investigate the other scientific researches in the same field.

The findings have been analyzed in terms of percentage value (%), mean value ($\bar{X}$), standart deviation (S) techniques and was evaluated through the usage of tables. Teachers' web usage for educational purposes has been evaluated according to the findings of the research.

Suggestions have been made according to the results of the research and these are enclosed at the end of the study. Also, Appendix and Bibliography are given.

İÇİNDEKİLER

	Sayfa No
JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI.	ii
ÖNSÖZ	iii
ÖZET	v
ABSTRACT	vi
İÇİNDEKİLER	vii
ÇİZELGELER LİSTESİ	x
BÖLÜM I	
GİRİŞ	1
Problem	1
Amaç	21
önem	21
Sınırlılıklar	22
BÖLÜM II	
YÖNTEM	23
Araştırma Modeli.	23
Çalışma Grubu	23
Veri Toplama Aracı ve Geliştirilmesi.	24
Verilerin Toplanması	24
Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması.	25
Süre ve Olanaklar	25
BÖLÜM III	
BULGULAR VE YORUMLAR	
1. Kişisel Bilgilerle İlgili Bulgular	26
1.1. Cinsiyet	26
1.2. Görev Yapılan Okul Türü	27
1.3. Branş	28
1.4. Öğretmenlik Deneyim Durumu	29

1.5.Araştırma Grubunun Evinde Bilgisayar Olma Durumu	29
1.6. Araştırma Grubunun Bir Haftada İnternet'i Kullanma Sıklığı	30
1.7. Araştırma Grubunun İnternet'e Ortalama Bağlanma Süresi	30
1.8. Araştırma Grubunun İnternet'e Bağlantı Kurma Şekli	31
1.9. Araştırma Grubunun Bilgisayar ve Bilgi Teknolojileriyle İlgili Hizmet İçi Eğitim Kursuna Katılma Durumu	32
1.10. Araştırma Grubunun Kendilerine Ait Web Sitesi Olma Durumu	32
1.11. Araştırma Grubunun Dersine Yönelik Web Sayfası Olma Durumu	33
2.Öğretmenlerin Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumu	33
2.1. Öğretmenlerin Derse Hazırlık Aşamasında Web Kullanım Durumları	34
2.2. Öğretmenlerin Ders Sırasında Web Kullanım Durumları	35
2.3. Öğretmenlerin Ders Sonrası Çalışmalarda Web Kullanım Durumları	35
2.4. Öğretmenlerin Öğrencileri Web Kullanımına Teşvik Eden Durumlar ve Öğrencilerin Web Kullanımı	37
2.5. Öğretmenlerin Öğretim ve Mesleki Gelişim Amaçlı Web Kullanımı	40
2.6.Öğretmenlerin Cinsiyetine Göre Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumlarının Karşılaştırılması	.42
2.7.Öğretmenlerin Okul Türüne Göre Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumlarının Karşılaştırılması.	42
2.8. Öğretmenlerin Branşlarına Göre Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumlarının Karşılaştırılması	.44
2.9. Öğretmenlerin Hizmet Sürelerine Göre Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumlarının Karşılaştırılması	45
2.10. Öğretmenlerin Evlerinde Bilgisayar Olma Durumlarına Göre Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumlarının Karşılaştırılması	.47
2.11. Öğretmenlerin Bir Haftada İnternet'i Kullanma Sıklığına Göre Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumlarının Karşılaştırılması	.48
2.12. Öğretmenlerin İnternet'e Ortalama Bağlanma Süresine Göre Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumlarının Karşılaştırılması	.49
2.13. Öğretmenlerin İnternet'e Bağlantı Kurma Şekillerine Göre Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumlarının Karşılaştırılması	51
2.14. Öğretmenlerin Bilgisayar ve Bilgi Teknolojileriyle İlgili Hizmet İçi Eğitim Kursuna Katılma Durumlarına Göre Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumlarının Karşılaştırılması	52

2.15.Öğretmenlerin Kendilerine Ait Web Sitesi Olma Durumlarına Göre Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumlarının Karşılaştırılması.	53
2.16.Öğretmenlerin Dersine Yönelik Web Sayfası Olma Durumlarına Göre Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumlarının Karşılaştırılması	54
BÖLÜM IV	
SONUÇLAR VE ÖNERİLER	
Sonuçlar	56
öneriler	59
KAYNAKÇA	60
EKLER LİSTESİ.	65

ÇİZELGELER LİSTESİ

	Sayfa No
Çizelge 1: Araştırma Grubunun Cinsiyete Göre Dağılımları	26
Çizelge 2: Araştırma Grubunun Görev Yapılan Okul Türüne Göre Dağılımları	27
Çizelge 3: Araştırma Grubunun Branş Dağılımları	28
Çizelge 4: Araştırma Grubunun Deneyim Durumu	29
Çizelge 5: Araştırma Grubunun Evinde Bilgisayar Olma Durumu	29
Çizelge 6: Araştırma Grubunun Bir Haftada İnternet'i Kullanma Sıklığı	30
Çizelge 7: Araştırma Grubunun İnternet'e Ortalama Bağlanma Süresi	30
Çizelge 8: Araştırma Grubunun İnternet'e Bağlantı Kurma Şekli	31
Çizelge 9: Araştırma Grubunun Bilgisayar ve Bilgi Teknolojileriyle ilgili Hizmet İçi Eğitim Kursuna Katılma Durumu	32
Çizelge 10: Araştırma Grubunun Kendilerine Ait Web Sitesi Olma Durumu	32
Çizelge 11: Araştırma Grubunun Dersine Yönelik Web Sayfası Olma Durumu	33
Çizelge 12: Öğretmenlerin Derse Hazırlık Aşamasında Web Kullanım Durumlarıyla İlgili Sonuçlar	34
Çizelge 13: Öğretmenlerin Ders Sırasında Web Kullanım Durumlarıyla İlgili Sonuçlar	35
Çizelge 14: Öğretmenlerin Ders Sonrası Çalışmalarda Web Kullanım Durumlarıyla İlgili Sonuçlar	36
Çizelge 15: Öğrencileri Web Kullanımına Teşvik Eden Durumlar ve Öğrencilerin Web Kullanımıyla İlgili Sonuçlar	38
Çizelge 16: Öğretmenlerin Öğretim ve Mesleki Gelişim Amaçlı Web Kullanımıyla İlgili Sonuçlar	.40
Çizelge 17: Öğretmenlerin Cinsiyetine Göre Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumlarının Karşılaştırılma Sonuçları	42

Çizelge 18: Öğretmenlerin Okul Türüne Göre Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumlarının Betimsel Sonuçları	.43
Çizelge 19: Öğretmenlerin Okul Türüne Göre Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumlarının ANOVA Sonuçları.	.43
Çizelge 20: Öğretmenlerin Branşlarına Göre Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumlarının Betimsel Sonuçları.	.44
Çizelge 21: Öğretmenlerin Branşlarına Göre Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumlarının ANOVA Sonuçları	.45
Çizelge 22: Öğretmenlerin Hizmet Sürelerine Göre Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumlarının Betimsel Sonuçları.	.46
Çizelge 23: Öğretmenlerin Hizmet Sürelerine Göre Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumlarının ANOVA Sonuçları	.46
Çizelge 24: Öğretmenlerin Evlerinde Bilgisayar Olma Durumlarına Göre Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumlarının Karşılaştırılma Sonuçları	.47
Çizelge 25: Öğretmenlerin Bir Haftada İnternet'i Kullanma Sıklığına Göre Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumlarının Betimsel Sonuçları.	.48
Çizelge 26: Öğretmenlerin Bir Haftada İnternet'i Kullanma Sıklığına Göre Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumlarının ANOVA Sonuçları	49
Çizelge 27: Öğretmenlerin İnternet'e Ortalama Bağlanma Süresine Göre Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumlarının Betimsel Sonuçları	50
Çizelge 28: Öğretmenlerin İnternet'e Ortalama Bağlanma Süresine Göre Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumlarının ANOVA Sonuçları	50
Çizelge 29: Öğretmenlerin İnternet'e Bağlantı Kurma Şekillerine Göre Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumlarının Betimsel Sonuçları	51
Çizelge 30: Öğretmenlerin İnternet'e Bağlantı Kurma Şekillerine Göre Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumlarının ANOVA Sonuçları	52
Çizelge 31: Öğretmenlerin Bilgisayar ve Bilgi Teknolojileriyle İlgili Hizmet İçi Eğitim Kursuna Katılma Durumlarına Göre Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumlarının Karşılaştırılma Sonuçları	53

Çizelge 32: Öğretmenlerin Kendilerine Ait Web Sitesi Olma Durumlarına Göre Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumlarının Karşılaştırılma Sonuçları	53
Çizelge 33: Öğretmenlerin Dersine Yönelik Web Sayfası Olma Durumlarına Göre Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumlarının Karşılaştırılma Sonuçları.	54

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın problemi, amacı, önemi, varsayımları ve sınırlılıkları açıklanarak, araştırma konusuyla ilgili bazı araştırmalara yer verilmiştir.

Problem

Çağımızda yeni bilgi teknolojileri oldukça hızlı bir şekilde gelişmekte, başta eğitim olmak üzere her alana girerek kullanımı yaygınlaşmaktadır. Yeni bilgi teknolojileri de yeni bilgileri doğurmakta ve bu teknolojiler gün geçtikçe katlanarak çoğalmaktadırlar.

Çağın getirdiği bu değişimi yakalayabilmek için sürekli olarak öğrenmek, başarıya ulaşabilmek için çalışmak ve teknolojiyi etkili olarak kullanmak gerekir. Tüm eğitim-öğretim süreçlerinde teknoloji kullanılarak meydana gelen değişim, toplum hayatına en iyi şekilde yansıtılabilir. Bilginin toplum hayatına yansıtılması da yaşam boyu öğrenmeden geçer. Bu noktada eğitim çok önemlidir.

Ertürk (1997) eğitimi "Bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla kasıtlı olarak istendik davranış değişikliği meydana getirme sürecidir." şeklinde tanımlamaktadır. Işman (2003) ise eğitimi "Bireyin zihninde ve davranışlarında kalıcı izli gelişme gösterdiği süreçler bütünü" olarak tanımlamakta ve "bunun nedeni, eğitim sürecinde bireyler sürekli olarak yeni davranışlar kazanmaktadır. Kazanılan yeni davranışlar, eski davranışları ya ortadan kaldırmakta ya da gelişmesini sağlamaktadır." diye açıklamaktadır.

Eğitimde başlıca amaçlardan biri de, bireyi en etkili şekilde yetiştirerek bireyin zihinsel gelişimini sağlamaktır. Bütün bunların gerçekleşeceği öğrenme-öğretme ortamlarının, düzenlenmesi oldukça önemlidir. Öğrenme-öğretme ortamları hazırlanırken her durum ve her ihtiyaç düşünülmeli, öğretimde gereken materyallerin yanında öğretimden sonra pekiştirme için gereken materyaller de

düşünülmelidir. Bunun yanında kullanılacak olan materyalin öğrencileri heyecanlandırıcı ve onları öğrenmeye güdüleyici olması da önemlidir. İşte bu noktada teknolojiyi eğitimde kullanarak eğitim-öğretim ortamlarını zenginleştirip daha etkili ve kalıcı öğrenmeler sağlanabilir.

"Eğitim ve teknoloji, insanoğlunun yetiştirilmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Eğitim ve teknoloji ayrı kavramlar olmasına rağmen, her ikisinin temel amacı, insanın gelişimine etkili olarak katkı sağlamaktır. Eğitim ve teknoloji öğrenme-öğretme ortamlarında kaliteyi artırmak için birlikte kullanılmaktadırlar; bu kullanım eğitim teknolojisini ortaya çıkarmıştır." (İşman, 2003).

İşman (2003), eğitim teknolojisini, "öğrenme-öğretme ortamlarını etkili bir şekilde tasarımıyan, öğretme ve öğrenmede meydana gelen sorunları çözen, ürünün kalitesini ve kalıcılığını artıran bir akademik sistemler bütünüdür." diye tanımlamaktadır. Yalın (2002) ise "Eğitim teknolojisi, insanın öğrenmesi olgusunun tüm yönlerini içeren problemleri sistematik olarak analiz etmek, bunlara çözümler geliştirmek üzere ilgili tüm unsurları (insan gücünü, bilgileri, yöntemleri, teknikleri, araç-gereçleri, düzenlemeleri vb.) işe koşarak uygun tasarımlar geliştiren, uygulayan değerlendiren ve yöneten, karmaşık bir süreçtir." diyor. Demirel (1993) de "Eğitim teknolojisi, öğrenme ve iletişim alanlarındaki araştırma ve kavramlara dayalı sistemli bir planlamaya uyarak, erişilebilen insan gücü dışı kaynakları belli yöntem ve teknikleri akıllı ve ustaca kullanarak varılan sonuçları değerlendirme yoluyla eğitimin özel hedeflerine ulaşma sürecidir." diye bahsetmiştir.

Öğrenme-öğretme ortamlarında bilgisayar, tepegöz, yansıtıcılar, slaytlar gibi kullanılan görsel ve işitsel tüm teknolojiler, öğrencileri heyecanlandırıp ilgi ve meraklarını artırdığından bu ortamda isteyerek ve severek öğrenmektedirler; böylece daha etkili öğrenmeler gerçekleşmektedir.

Dünyadaki hızlı değişime uyum sağlayabilen ve insanını bu yeni ortamın gerektirdiği niteliklerle donatabilen, bilgiye erişebilen, bilgiyi üretebilen ve kullanabilen ülkeler, 21. yüzyılda etkili ve başarılı olabilecektir. Bilgi toplumu olmayı hedefleyen tüm toplumlarca "Herkes için bilgisayar", "Herkes için İnternet", "E-devlet" sloganları benimsenmiştir (Keser, 2005).

Eğitimde karşılaşılan sorunlar yeni teknolojiler kullanılarak çözümlenme yoluna gidilmektedir. Ancak bu teknolojiler zaman içerisinde karşılaşılacak başka problemleri çözmeye yetersiz kalabilmekte ve bu durumda da başka teknolojilere ihtiyaç duyulmaktadır. İşte bu noktada önceleri yeni teknoloji diye adlandırdığımız bir makine artık sorunlarımıza çözümlenemediğinden eski teknoloji konumuna geçmektedir; sorunumuzu çözmeye yarayacak yeni özellikleri ve işlevleri olan makine ise bizim için yeni bir teknoloji olacaktır.

Son yıllarda, yeni teknolojilerden en popüler ve en hızlı gelişen bilgisayar ağları sayesinde bireyler hiçbir ulaşım problemi çekmeden, boşa zaman harcamadan, hem yaşam boyu öğrenmelerine devam edebilmekte hem de birçok işlerini bu yolla yapabilmektedirler.

Bilgisayar ağı, aralarında bilgi alışverişi yapan ve donanım paylaşan birbirine bağlı bilgisayarlar grubudur. Bu ağı, Dünya üzerinde milyonlarca bilgisayarın birbiriyle haberleşmesini ve bilgi alışverişini sağlamaktadır (Cunnigham, Kent ve Muir, 2000).

Bilgisayar ağları içerisinde en fazla bilinen, kullanılan ve son yıllarda Dünya'nın en büyük ağı konumuna gelen internet "ağların ağı" olarak tanımlanmaktadır. İnternet sayesinde çağın bir parçası olan ve bilgisayar kullanan her birey bilgisayarının markası veya işletim sistemi ne olursa olsun birbiriyle iletişim kurabilmektedir (Akkoyunlu, 2002).

internet'e bağlanabilmek için gerekli donanım, yazılım, kullanıcı adı ve şifreye sahip olmak gerekmektedir. internet kullanabilmek için donanım olarak bir bilgisayar, bir telefon hattı ve telefon hattıyla bilgisayar arasındaki iletişimi sağlayacak olan bir modeme ihtiyaç vardır. Bunun yanında Mac OS veya Windows XP ve/veya buna benzer işletim sistemleri, web sayfalarına ulaşabilmek için Internet Explorer veya Netscape Navigator gibi bir web tarayıcı programa ayrıca elektronik posta alıp gönderebilmek için Outlook gibi bir programa da gereksinim vardır. Gerekli olan kullanıcı adı ve şifre ise internet sağlayıcı çeşitli firmalar aracılığıyla, bağlanma süresine ve türüne göre değişik miktarda ücret ödeyerek sağlanabilir.

İnternet genel anlamda, iletişim ve bilgi kaynağı olmak üzere iki amaçla kullanılmaktadır. İletişim aracı olarak genelde elektronik-posta, posta listesi, haber grupları, anında sohbet veya anında mesaj kullanılırken, bilgi kaynağı olarak da World Wide Web (WWW) ve Dosya Transfer Protokolü (FTP) kullanılmaktadır. Bunlar içerisinde en fazla gelişen ve kullanılan WWW'dir. WWW dev bir bilgi hazinesi olup İnternet'e bağlı bilgisayarlarda döküman, resimler, müzik, animasyon ve video görüntülerinin birleştiği sayfaları içermektedir. WWW'de bilgi, web sayfaları üzerinde bulunur. Bu web sayfaları HTML dilinde yazılmış ve birbirine hipermetin bağlantılarıyla bağlanmış bilgisayar belgeleridir. Web sayfalarının biraraya gelmesiyle web siteleri oluşur. İnternet kullanıcılarının çoğunun kendilerine ait web sayfaları veya siteleri bulunmaktadır (Akkoyunlu, 2002).

İnternet bireylere haberleşme, bilgisayar sistemlerine, kütüphane kataloglarına ulaşabilme, bilimsel makale veya raporlara ulaşip inceleyebilme, sanat olaylarından haberdar olma, çeşitli rezervasyonları yapabilme, Dünya'nın herhangi bir yerindeki hava durumunu öğrenebilme, çeşitli konularda tartışabilme gibi daha birçok ihtiyaç duydukları bilgiye ulaşma imkanı sağlamaktadır.

İnternet eğitim amaçlı olarak (Uzunboylu, 2001):

- a. Değişik ortamlarda bulunan bilgi ve dökümanlara erişilmesi ve temin edilmesinde,
- b. Kütüphanelerde bulunan kitap ve süreli yayın koleksiyon listelerine erişilmede,
- c. Uzaktan öğretim yaklaşımı ile disiplinlerin öğretiminde,
- d. Bireysel veya grupta öğrenme çalışmalarında,
- e. Bir konunun ulusal ve uluslararası düzeyde tartışılmasında,
- f. Öğrenciler arasında bilgi alışverişinde,
- g. Öğrenci ve velilere dönüt sağlamada,
- h. Rehberlik hizmetlerinde,
- i. Araştırma ve proje çalışmalarında,

- j. Eğitim yönetimi ve denetiminde,
- k. Ölçme ve değerlendirme hizmetlerinde,
- l. Okulu tanıtım çalışmalarında,
- m. Öğrenme-öğretme sürecini desteklemede kullanılmaktadır.

İnternet'in eğitime sağladığı hizmet öğrenme-öğretme süreçlerinde iletişimi kolaylaştırıcı olarak gelişmektedir. Bilgisayar-internet ortamlı iletişim, güçlü bir etkileşimli ortam olarak (e-posta, bülten tahtası, forum ve chat), öğrencilerin yaşlıları, öğretmenleri ve konu uzmanları ile iletişim kurmalarına ve işbirlikli çalışmalar yürütmelerine olanak sağlamaktadır (Mioduser ve diğerleri, 2000; Uzunboylu,2002).

internet öğrenme-öğretme amaçlı iletişim kaynağı olarak şu şekillerde kullanılmaktadır:

- a. Elektronik posta aracılığıyla öğrenciler birbirleriyle, öğretmenleriyle, konu alanı uzmanlarıyla, öğretmenler birbirleriyle veya konu alanı uzmanlarıyla iletişim kurabilirler (Roerden,1997).
- b. Aynı konularla ilgilenen öğrenci veya öğretmenler bir posta listesi oluşturarak bilgi paylaşımında bulunabilirler (Akkoyunlu, 2002).
- c. Öğretmenler ve öğrenciler ilgilendikleri konularla ilgili haber gruplarına katılarak başkalarıyla görüşlerini paylaşabilir, onlardan da farklı görüşler alabilir iletişim kurarak birlikte çalışma olanağı bulabilirler.

Elektronik posta aracılığıyla okul saatleri dışında da öğretmenler öğrencileriyle ve öğrenci velileriyle haberleşebilirler; onlara anlamadıkları konularda yardımcı olabilirler, öğretme-öğrenme sürecine yönelik veya ders durumlarına yönelik düşüncelerini paylaşabilirler. Öğretmenler ödev veya projeleri ayrıca sınav veya ödev sonuçlarını elektronik posta ile öğrencilerine duyurabilirler. Öğrenciler, ödevlerini veya projelerini elektronik posta yoluyla öğretmenlerine gönderebilirler. Bir elektronik posta grubu oluşturularak sınıf içindeki öğrencilerin kendi aralarında

iletişim kurmaları sağlanabilir. Öğretmenler elektronik posta aracılığıyla meslekdaşlarıyla veya konu alanı uzmanlarıyla iletişim kurabilir, onlarla fikir alışverişinde bulunup yardımlaşabilir. Ayrıca meslekleriyle ilgili posta gruplarına üye olarak Dünya çapındaki meslekdaşlarıyla da iletişim kurabilirler.

Internet öğrenme-öğretme amaçlı bilgi kaynağı olarak WWW ve FTP gibi hizmetler sunmaktadır.

Bilgi kaynağı olarak WWW (Akkoyunlu, 2002):

1. Öğrencilerin,
  - a. Bilgiye ulaşma becerilerini geliştirecekleri,
  - b. Web projeleri oluşturacakları,
  - c. Web projelerine katılabilecekleri,
  - d. Farklı mekanlarda ve diğer kültürlerden öğrenci ve öğretmenlerle iletişim kurabilecekleri,
  - e. Bilgiye birinci elden ulaşabilecekleri,
  - f. Bir konu üzerinde farklı görüşler bulabilecekleri bir kaynaktır.
2. Öğretmenler,
  - a. Meslekdaşlarının yaptığı ders planlarına ulaşabilirler,
  - b. Meslekdaşlarıyla işbirliği yapabilirler,
  - c. Mesleki gelişimleri için çeşitli olanaklardan yararlanabilirler,
  - d. Gereksinimi olan bilgiden yararlanabilirler,
  - e. Yapılan projeleri, hazırlanan materyalleri, ders planlarını, ders notlarını web sayfaları üzerine koyarak başkalarıyla bu bilgileri paylaşabilirler.

istenilen özelliklere sahip çağa ayak uydurabilecek bireyler yetiştirebilmek için öğrencilerin etkileşimde bulunduğu çevre şartları kontrol edilmelidir. Eğitimsel etkinlikler sistematik ve planlı bir şekilde yürütülmelidir.

Değişen yaşam koşulları ve buna bağlı değişen ihtiyaçlarla birlikte, eğitimde de değişim kendini göstermektedir. Geçmişte, bilgi aktarıcı rolü üstlenen öğretmenin rolü değişmiştir. Öğretmenin dersi öğretmesi, onlara aktarması değil, öğrencilerin kendi çabaları ile öğrenmeleri, öğretmeninse bu çabada onlara yol gösterici, rehberlik edici ve çabalarını yönlendirici olması beklenmektedir. Öğretmen rollerinin daha az merkezi bir konuma gelmesi, öğretmenin üstlendiği rolün önemsizleştiği anlamına gelmemektedir (Brabazon, 2001).

Web destekli derslerde öğretmen, öğrenci ve ders arasında yönlendirici rolünü oynamaktadır. Öğretmenin temel rolünü, öğrencilerin ihtiyaçlarını ve yeteneklerini izleme ve doğru tercihler yapmaları için onlara rehberlik etme oluşturmaktadır (Xenos, 2004).

Eğitime sistem yaklaşımıyla bakıldığında; girdi, süreç, çıktı ve değerlendirme öğelerinden oluştuğu görülmektedir. Sürekli olarak konu alanlarıyla ve öğrenme psikolojisi ile ilgili bilimsel gelişmeler olması, öğrencilerin ve öğrencilerin çevresinde meydana gelen sosyo-ekonomik ve teknolojik değişiklikler programların sürekli geliştirilmesini zorunlu hale getirmektedir (Tan ve diğerleri, 2003).

Bir öğretim programı temel olarak dört öğeden oluşmaktadır (Demirel, 2000; Tan ve diğerleri, 2003):

1. Hedefler ve davranışlar (plan)
2. İçeriğin düzenlenmesi (konu seçimi ve düzenlenmesi)
3. Öğrenme-öğretme aktiviteleri
4. Ölçme ve değerlendirme

Öğretim programında son derece önemli olan ders planları hazırlanırken öğretmenler güncel bilgiler bulabilecekleri ve bilgilere birinci elden ulaşabilecekleri internetten yararlanabilirler. Öğretmenler diğer öğretmenlerin veya konu alanı uzmanlarının hazırlamış olduğu ders planlarından yararlanabilirler. Ayrıca kendi hazırlamış oldukları ünite planlarını ve yıllık ders planlarını da Internet'te yayınlayarak başkalarının yararlanmasına imkan sağlayabilirler.

Öğretim programlarının temel öğelerinden olan ders içerikleri; öğretilecek olan konuların seçilmesi ve düzenlenmesidir. Seçilen konuların kendi aralarında tutarlı bir sıraya konması gerekir. İçerik, mutlaka öğrencilere kazandırılmak istenen niteliklerin göstergesi olan hedeflere uygun olmalıdır. Öğrenciler bilişsel, duyuşsal ve psikomotor olarak hazır olmadıkları konuları kavrayamayacaklarından dersin hedefleri, dolayısıyla da içerik öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyine uygun olmalıdır. Konular ön-koşul ilişkilerine göre basitten karmaşığa, bilinenden bilinmeyene, somuttan soyuta, kolaydan zora doğru yani aşamalı olarak düzenlenmelidir. İçerik en güncel olan bilimsel bilgileri içerir şekilde olmalı ve sürekli olarak güncelleştirilmelidir. İçerik, öğrencilerin sağlıklı düşünme ve doğru kararlar verebilme yeteneklerini geliştirebilir nitelikte düzenlenmelidir. Seçilen bir içeriğin öğretilebilmesi için uygun araç-gereç ve fiziki koşulların mevcut olması gerekir. İçerikte yer alacak konular, öğrencilere en çok fayda sağlayacak şekilde seçilmeli ve düzenlenmelidir. Bunun yanında belirlenen zaman diliminde öğretilebilecek nitelikte olmalıdır. İçerik düzenlemesinde sınıf içi çalışmalara, araştırmalara veya öğrencilerin düşünerek birşeyler üretmesine olanak sağlayacak etkinliklere yer verilmelidir. Öğrencilerin dersin içeriğine alınmış olan konuları, bireysel çalışmaları sonucunda öğrenebilmeleri için gerekli materyallere ve kaynaklara kolaylıkla ulaşabilmeleri gerekir. Öğrenciler, belli bir konu ile ilgili olarak, İnternet aracılığı ile, elektronik kütüphane gibi imkanları kullanabilerek istediği bilgilere ulaşabilmeli ve ulaştığı bilgileri öğrenme ve organize etme becerilerine sahip olmalıdır (Tan ve diğerleri, 2003).

Öğretmenler, meslekleriyle ilgili sitelere girerek veya üye olarak, meslekleriyle ilgili elektronik posta gruplarına üye olarak, meslekdaşlarıyla ve konu alanı uzmanlarıyla İnternet aracılığıyla iletişim kurarak, içerik ve konularla ilgili bütün hususlarda ve diğer konularda yardımlaşabilirler. Öğretmenler, konularla ilgili çeşitli örnekleri İnternet'ten bulabilirler. Sınıf ortamında yapamayacakları deneyleri İnternet'le sınıf ortamına getirebilirler. Yeterli zaman olmadığı ve eksik kalan bazı konularda İnternet ve elektronik posta aracılığıyla öğretmenler öğrencilerine yardımcı olabilmektedirler. Öğretmenler, konuya uygun öğretim yöntemini belirlemede ve derslerinde kullanacakları uygun materyalleri bulmada da

internet'ten faydalanabilirler. Öğretmenler öğrencilerine gelecek derslerle ilgili konulara hangi hazırlık çalışmalarını yapacaklarını ve öğrencilerin yapacakları öğrenme etkinliklerini de Internet'ten yayınlayarak duyurabilirler.

Öğretme-öğrenme aktiviteleri de etkili öğrenmenin gerçekleşmesinde öğretim programlarının önemli öğelerindedir. Öğretme-öğrenme aktiviteleri öğrenme yaşantısını içerir. Öğrenme yaşantısı olmadan öğrenme olmaz. Öğrenme yaşantıları öğrenci tarafından gerçekleştirilmeli ve algılanmalıdır; bunun bir bölümü sınıf içerisinde gerçekleşirken bir bölümü de sınıf dışında gerçekleştirilir (Tan ve diğerleri, 2003).

Bilgisayar ve internet yeni teknolojilerin en yaygın bilinen ve kullanılanları arasında yer almaktadır. Bu nedenle öğretmenlerin öncelikle bilgisayar okur-yazarı ve teknoloji okur-yazarı olmaları, derslerinde teknolojiyi kullanabilmeleri, öğrencilerini bilgi okur-yazarı bireyler olarak yetiştirebilmeleri için teknolojiyi, bilgiye erişim aracı olarak kullanabilecekleri öğrenme ortamları hazırlamaları gerekmektedir. (Akkoyunlu, 2003; <http://ekutup.dpt.gov.tr.>; Keser, 2000).

Öğretmenler öğrenme-öğretme aktivitelerinde internet'ten birçok şekilde faydalanabilirler. Öğretmenler;

- a. Derste işlenen konuların notlarını Internet'te yayınlatabilirler,
- b. Öğrencilere internet'te araştırmaları için bireysel veya grup çalışmaları, projeleri veya ödevleri verebilirler,
- c.. Elektronik posta aracılığıyla öğrencilerine anlamadıkları noktalarda yardımcı olabilirler,
- d. Öğrencilerin alıştırmaları için daha önceki sınav sorularını Internet'te yayınlatabilirler,
- e. Öğrencilerine konularla ilgili yardım alabilecekleri konu alanı uzmanlarının elektronik posta veya web adreslerini verebilirler,
- f. Öğrencilerine sınıfta işlenen konularla ilgili web adreslerini verebilirler,
- g. Öğrencilerini internet'teki tartışma gruplarına yönlendirebilirler,

- h. Öğrencileri için konularla ilgili örnekleri internet'te yayınlatabilirler,
- i. Öğrencileri için internet'te çalışma soruları yayınlatabilirler,
- j. Sınıfta işledikleri konularla ilgili özet bilgileri internet'te yayınlatabilirler,
- k. Öğrencilere ödev vermeden önce İnternet'te kaynakların yeterliliğini tarayabilirler ve verecekleri ödevleri İnternet'ten de duyurabilirler,
- l. işledikleri konularla ilgili açıklamaları ve çalışma yönergelerini İnternet'te yayınlatabilirler,
- m. Öğrencilerini konuları yaşamla ilişkilendirmek için internet'teki web sitelerine girmelerine yönlendirebilir,
- n. Öğrencilerinin verimli ders çalışmalarına yönelik bilgileri İnternet'te yayınlatabilirler,
- o. Öğrencilerini işlenen konularla ilgili Web'de araştırma yapmaları için yönlendirebilirler.
- p. Öğrencilerle bilgisayar ortamı iletişim kurabilirler.

Öğrencilerin buldukları eğitim düzeyinden bir sonraki eğitim düzeyine geçmesine karar vermede öğrencilerin notları öğretmenlere yol gösterir. Öğretmenler öğrencilere not verirken, yani başarılarını değerlendirirken; öğrencilerin ödev, proje ve sınavlardan aldıkları puanlardan veya ölçümlerden faydalanırlar (Tan ve diğerleri, 2003).

Öğretimde şüphesiz ki ölçme ve değerlendirme çok büyük bir önem taşımaktadır. Öğretmenler ölçme ve değerlendirme çalışmalarında da İnternet'ten faydalanabilirler. Öğretmenler sınav sorularını hazırlarken internet'teki soru bankalarından yararlanabilirler, internet ortamında küçük deneme sınavları hazırlayıp uygulatabilirler, sınav sonuçlarını ve ödev sonuçlarını açıklamalarıyla birlikte sadece öğrencilerinin görebileceği şekilde yayınlatabilirler. Öğrencilerinden dersin öğrenme-öğretme sürecine ilişkin düşüncelerini elektronik posta yoluyla alabilir ve öğretmenler de öğrencilerin derslerdeki durumlarına yönelik düşüncelerini elektronik posta yoluyla iletebilirler. Öğretmenler başarılı öğrencilerin

isimlerini belirli aralıklarla internet'te yayınlatabilirler. Ayrıca öğrenci velileriyle öğrencilerin durumlarıyla ilgili elektronik posta yoluyla iletişim kurup onları haberdar edebilirler.

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Öğretmenlerin internet kullanımı ve web tabanlı eğitim ile ilgili olarak yapılan literatür taraması sonucunda ulaşılan araştırmalar aşağıda kısaca özetlenmiştir.

İnternet'in Öğretmenler Tarafından Kullanımı

Öğretmenlerin internet kullanımı ile ilgili yapılmış olan araştırmalardan birisi Gürbüz (1999), tarafından yüksek lisans tezi olarak yapılan çalışmadır. Bu araştırmada, öğretmen adaylarının on-line ve geleneksel bilgisayar okur-yazarlığı derslerinde bilgisayara karşı tutumlarının karşılaştırılması bir durum çalışması olarak ortaya konmaya çalışılmıştır.

Araştırmada Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde biri on-line, diğeri geleneksel yöntemlerle yürütülen bilgisayar derslerinin öğrencilerin genel olarak bilgisayarlara olan tutumlarını etkilemesi açısından incelenmiş ve öğrencilerin cinsiyet, daha önce bilgisayar dersi alıp almadıkları, dersi almadan önceki bilgisayara karşı tutumları ve evde bir bilgisayarları olup olmadığı gibi faktörler de göz önünde tutulmuştur. Bu çalışma ayrıca ODTÜ Eğitim Fakültesi öğrencilerinin bilgisayarlara olan tutumunu başka ne gibi faktörlerin etkilediğini de araştırmıştır. Veriler 147'si kız, 62'si erkek toplam 209 öğretmen adayından toplanmıştır. Bunlardan 69'u on-line, 140'1 ise geleneksel yöntemlerle verilen bilgisayar okur-yazarlığı derslerine katılmıştır.

Çok yönlü regresyon sonuçları, cinsiyet, alınan bilgisayar dersinin geleneksel ya da on-line olması, daha önce bilgisayarla ilgili derslerin alınıp alınmaması, dersi almadan önceki bilgisayara karşı tutumları ve evde bilgisayarı olup olmaması gibi faktörlerin öğrencilerin ders sonrası tutumları üzerinde birleşik etkisi olduğunu göstermiştir. Niteliksel çalışmanın sonuçları ise istatistiksel

sonuçları desteklemiş ve öğrencilerin devam ettikleri bilgisayar dersi ile ilgili düşünce ve görüşlerini analiz etmiştir.

Tüy (2002) tarafından yüksek lisans tezi olarak yapılan araştırmada, müfredat labaratuvar okulları modeli kapsamındaki ortaöğretim öğretmenlerinin öğretim teknolojilerinin kullanımı ile ilgili davranışlarını, sistematik bir biçimde çözümlenmeye çalışmıştır.

Araştırma, genel tarama modeli çerçevesinde yürütülerek veriler anket yoluyla toplanmıştır. Araştırmanın evreni, müfredat labaratuvar okulları modeli kapsamındaki 61 lisede görev yapan branş öğretmenleridir. örneklem ise, evren içerisinde şans yoluyla belirlenen 34 lisede görev yapan branş öğretmenleridir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğu öğretim teknolojilerinin ders düzeyinde sistematik bir biçimde kullanımı ile ilgili çalışmaları yaptıklarını belirtmişlerdir. Ancak, öğretmenlerin öğretim teknolojilerinin ders düzeyinde sistematik kullanımına ilişkin yapılması gereken ayrıntılı çalışmaları aynı oranda yapmadıkları belirlenmiştir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin kişisel özelliklerinin öğretim teknolojilerini sistematik bir biçimde kullanmaları ile ilgili davranışları üzerinde etkililiği; cinsiyet açısından kadınların, eğitim düzeyi açısından lisans tamamlama düzeyinde eğitim görenlerin, eğitim teknolojisi alanında eğitim alanların, okuduğu öğrenci sayısı yönünden az sayıda öğrenci okutanların, görev yaptığı okul türüne göre Anadolu liseleri ve Anadolu öğretmen liselerinde görev yapanların öğretim teknolojilerini sistematik bir biçimde kullanma bakımından daha etkili oldukları belirlenmiştir.

Araştırmada elde edilen diğer önemli bulgular ise; öğretmenlerin bir kısmının öğretim teknolojilerini sistematik bir biçimde kullanabilmek için yeterli zamanlarının olmaması ve ihtiyaç duyduklarında uzman desteği alamamaları biçiminde özetlenebilir.

Gökdaş (2003) tarafından doktora tezi olarak yapılan bir araştırmada, yapıcı öğrenme yaklaşımı kapsamında yer alan durumlu öğrenmenin sınıf ortamı ve bilgisayar ortamında uygulanmasının öğrenci başarısına, tutuma ve öğrenilenlerin transferine etkisini belirlemeye çalışmıştır. Araştırma için gerekli verilerin

toplanması sürecinde temel olarak 2x5'lik karışık desen uygulanmıştır. Öğrencilerin yaklaşıma yönelik görüşlerini belirlemek amacıyla uygulanan açık uçlu sorulardan elde edilen nitel verilerden de yararlanılmıştır.

Hubbard (1998) tarafından yapılan araştırma, müfredat geliştirme, araştırma ve sınıf projelerinde internet kullanımını amaçlayan ilkökul öğretmenlerine ve şimdiki ilgili bilgilere İnternet aracılığıyla daha anlaşılır bir şekilde ulaşımı amaçlayan öğrencilere yardım amaçlı hazırlanmıştır.

Araştırmada öğretmenlerin ve öğrencilerin internette bilgiye nasıl ulaşacaklarını öğrenmeye ihtiyaçları olduğu bunun için öğretmen ve öğrencilere yönelik basit düzeyde bir internet eğitim programı oluşturulduğu belirtilmiştir.

Araştırmada, kütüphanede düzenlenen haftalık derslerin, öğretmen ve öğrencilere internetin temelini tanıştırdığı; etkili bir araştırma yapmayı, bulunan bilginin onaylanmasını sağlamayı, bulunan bilgiyle müfredat geliştirmeyi, sınıf içerisi araştırma ve projeleriyle ilgili bulunan bilgileri bulabilmeyi öğrendikleri belirtilmiştir.

İnternet kullanımı konusunda bilgilendirilen öğrenci ve öğretmenlerin, interneti daha çok kullanmaya başladıkları yapılan analiz sonunda ortaya çıkmıştır. Öğretmenlerin internet kullanımını en çok ve en önemli artıran hususun bu konuyla ilgili devamlı ve olumlu destek almaları sonucu ortaya çıktığı saptanmıştır. Yapılan bu araştırma, İnternet kullanımı konusunda eğitim alan öğretmenlerin bilgisizlik ve isteksizlikten, aldıkları internet eğitimi sonucunda kurtuldukları ve bu sayede müfredatlarını geliştirme konusunda daha fazla İnternet kullandıkları ortaya çıkmıştır.

Topp ve diğerleri(1995) tarafından yapılan bir araştırma Nebraska K12 İnternet projesine bir öngörü olarak hazırlanmış bir çalışmadır.

Çalışma yapılırken Nebraska Üniversitesi ve Nebraska Eğitim Servis Üniteleri ile işbirliği yapılarak hazırlanmıştır. Bu araştırmanın amacı ; "K12 telecomputing" aktivitelerinin, (ki bu sınıflar ve Nebraska öğrencilerini etkilemektedir) ve etkileşmesinin K12 modelinin tamamlanmasını sağlamaktır. üç ana veri türünün değerlendirmesi ve etkisi ortaya çıkmıştır:

1. Mülakat bilgileri ve öğretmen incelenmesi,

2. Makine kullanımıyla ilgili data,
3. Belgelere dayanan sınıf kullanımları,

Bu bilgileri değerlendirme hem bilgi verici hem de anlaşılabilir bir şekilde yapılmıştır. Değerlendirme, bazı araştırma sorularıyla yapılmıştır. Bunlar:

1. İnternet kullanımı eğitimi almış öğretmen ve öğrencilerin interneti kullanma sıklıkları ve şekilleri,
2. Kullanım şekillerindeki (patterns) gelişimler,
3. Bilirkişilerin paylaşımları,
4. Öğretmen karakteristikleri ve internet kullanımı arasındaki ilişkiler,
5. Öğretmen rollerinin etkileri, öğretmenlerin okuldaki internet kullanımıyla ilgilil tavırları,
6. Güç ve zayıflıkları, internet K12 eğitiminin olumlu ve zayıf yönleridir.

Eğitim programı için 767 anket özeti sayesinde 30 soruluk bir anket geliştirilmiştir. Anket sonuçları ise şunlardır:

1. Çeşitli öğretmenler konuyla ilgilenmektedir, çok çeşitli sayıda bilgisayar kullanma becerileri mevcuttur, teknolojiyi kullanma beklentileri ilk başta düşüktür.
2. Eğitim alan öğretmenlerin "Öğrenci katılımı" felsefeleri vardır.
3. Klavye becerileri potansiyel bir problemdir.
- 4.-- Nebraska kurumları arasında işbirliği vardır.

Paulsson ve Naeve (2006) tarafından yapılan araştırmada alternatif öğrenme taksonomisi, genel servis doğrultusundaki mimari çerçeve ile bir araya getirilerek var olan öğrenme taksonomilerine alternatif önermiştir.

Taxonomoy ve Genel servis doğrultusundaki Mimari Çerçeve daha açık bir şekilde toplam ve öğrenme parçacıklarını anlama gerektiğini ortaya çıkarmıştır. Toplanan verilerin ayrıştırılması, sunuluşu ve uygulanma mantığı daha net bir şekilde sağlanmıştır.

Bilgisayar Bilimi ve pedagojik teorilerin birleştirilmesi gerekçesi hakiki çalışma çevresi tarafından açıkca gösterilmiştir.

Schwartzman (2006) tarafından yapılan araştırmada online problem çözücü gruplarının performans beklentileri tartışılmaktadır.

Bu tartışmalar, tartışma grupları tarafından yapılmaktadır. Elektronik ortamda öğretimde öğretim planlamalarının ve tekniklerinin yetersizlikleri hatalı ve kuşkucu bir şekilde suçlamaktadır. Temel oval iletişim kursu bu tespit için 4 sene boyunca yönlendirilmiştir. Online öğrenme deneyimleri ve genel eğitim becerisi emirnamesi konusunda detaylı bir öğretim yönetmenliği ortaya çıkmıştır. Problem çözücü online grup deneyimleri eğitmcileri teknolojik yenilikleri pedagojiyle birleştirip geliştirmelerini sağlamalıdır.

Web tabanlı öğrenme ile ilgili yapılmış olan belli başlı araştırmalara aşağıda yer verilmiştir.

Nadir (2001) tarafından doktora tezi olarak yapılan bir araştırmada, bir açık-uçlu öğrenme uygulaması olarak hypermedya bilgi sistemlerinde (www) öğrencilerin proje etkinlikleri incelenmiştir.

Nitel araştırma yönteminin kullanıldığı araştırma, dört katılımcı ile birlikte yürütölmüştür. İlk olarak katılımcılar, kendi ihtiyaç ve amaçları doğrultusunda bir proje fikri oluşturmuşlar ve bunu gereçekleştirmek üzere www ortamında gerekli bilgileri bularak bir proje içerisinde bütünleştirmişlerdir. Katılımcıların bu süreç içerisinde yaptıkları etkinlikler, kullandıkları bilişsel stratejiler ile onların altı özelliğine göre; biliş ötesi bilgisi, uyum algısı, bilişsel yeterliliğine ilişkin algısı, sistem bilgisi, alan bilgisi (konu alanı) ve yabancı dil (İngilizce) bilgisi açasından incelenmiş ve birbirlerini etkileme biçimleri ile oluşturulan proje üzerindeki etkisi belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırma, katılımcılar açasından her biri 2,5 saat'ten oluşan 11 derslik bir uygulamayı içermektedir. Bunlardan ilk dördü, proje fikrinin oluşturulması ve hazırlık aşamalarını içerirken, sonuncusu projelerin teslimi ve araştırmacı açasından problemleri durumların çözümlenmesine yönelik görüşmeleri içermektedir. Araştırmada verilen toplanmasında; ön test (anket 1), son test(anket 2), sesli düşünme kayıtları, videokaset ve ilerleyişe ilişkin bilgisayar akış şeması, görüşme formu ve proje dökümanından yararlanılmıştır.

Araştırmada elde edilen genel bulgular ise 1) katılımcıların www ortamlarında bilgi araştırırken değişik bilişsel stratejileri kullandıkları ve bu stratejilerin hem incelenen özelliklerden etkilendiği hem de oluşturulan projeyi etkilediği, 2) biliş ötesi bilgisi, İngilizce bilgisi, sistem bilgisi ve konu alanı bilgisine ilave olarak, bilişsel yeterlilik algısı ile bilgisayar-İnternet teknolojilerine yönelik uyum algısının farklı biçimlerde kullanılan bilişsel stratejilerde etkisinin bulunduğu ve oluşturulan projeyi etkilediği, 3) oluşturulan projelerin niteliğinin kullanılan bilişsel stratejiler ve kişisel özelliklere göre değiştiği şeklindedir.

Demirli (2002) tarafından yüksek lisans tezi olarak yapılan bir araştırmada, web tabanlı öğretimin öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme dersinde öğrenci başarısına etkisini saptamaya çalışmıştır.

Araştırmanın deney deseni öntest-sontest kontrol grup modelinden yararlanılarak oluşturulmuştur. Araştırmanın örneklemini, 34 deney grubu ve 24 kontrol grubu olmak üzere toplam 58 öğrenci oluşturmuştur. Araştırma kapsamında, öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme dersinde, 'Öğretim Teknolojilerine Giriş', 'Öğretim Teknolojileri ve İletişim', 'Öğretimde Materyal' ve 'Öğretim Materyalleri ve Tasarımı' ünitelerinin öğretimi amacıyla dersler; deney grubunda web tabanlı öğretimle, kontrol grubunda da geleneksel öğretimle işlenmiştir. Öğrencilerin bu ünitelerdeki başarılarını ölçmek amacıyla bir başarı testi geliştirilerek portfolio değerlendirme süreci tasarlanmıştır. Geliştirilen başarı testi öntest ve sontest olarak kullanılmıştır. Ayrıca, öğrenciler tasarlanan portfolio değerlendirme sürecine tabii tutulmuştur.

Başarı testi ile elde edilen bulgularla yapılan istatistiksel karşılaştırmalardan, web tabanlı öğretim ile geleneksel öğretimin öğrenci başarısı üzerinde benzer düzeyde etkiye sahip olduğu görülmüştür. Diğer yandan öğrenci portfolyolarının değerlendirilmesine ilişkin sonuçlara bakıldığında, geleneksel ölçme aracının ortaya koyduğu sonucun aksine web tabanlı öğretimin geleneksel öğretime göre öğrenci başarısı üzerinde daha etkili olduğu görülmüştür.

Yaylacı (2000) tarafından yüksek lisans tezi olarak yapılan bir araştırmada, İnternet'te eğitimin temel özellikleri ve uygulama biçimi tespit edilmeye çalışılmıştır.

Bu amaçla "Uzaktan Eğitim"den "Bilgisayar Destekli Eğitim"e "İnternet Destekli Eğitim"den "İnternet'te Eğitim"e geçiş incelenmiştir. Bu temel amaca bağlı olarak araştırmada; uzaktan eğitim ve bilgisayar destekli eğitimin gelişimleri incelenmiştir.

Araştırma teorik bir çalışma olarak planlanmıştır. Araştırmanın kuramsal çerçevesi oluşturulurken alanla ilgili literatür taraması yapılmış, internet'in devamlı gelişen ve değişen bir yapı olması nedeniyle güncel araştırmalar ve haber grupları takip edilmiştir. Ayrıca İnternet üzerinde bir anket formu geliştirilmiş ve PC Magazine Türkiye, İş Bankası, Türkiye Bilişim Derneği haber gruplarına ve BÖTE Online grubuna internet adresi gönderilmiş ve isteğe bağlı katılım sağlanmıştır.

Gülbahar (2002) tarafından doktora tezi olarak yapılan bir çalışmada web-tabanlı bir öğretim ortamında bireysel farklılıkların ve öğrenme-öğretim sürecinin niteliğinin öğrenme çıktıları üzerindeki rolü incelenmiş ve bu değişkenlerin web-tabanlı öğretimin tasarım, iletim ve değerlendirme aşamalarında yaratabileceği etkileri araştırılmıştır.

Bu çalışmanın örneklemini, ODTÜ - Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü bünyesinde verilen, biri lisans diğeri yüksek lisans olmak üzere, iki web-destekli geleneksel dersin öğrencileridir. Bu çalışmaya 43 lisans öğrencisi ve 9 yüksek lisans öğrencisi katılmıştır. Bu çalışmada, farklı değişkenlerin çeşitli etkilerini netleştirmek için açıklayıcı bir model oluşturmak amacıyla nitel ve nicel araştırma teknikleri uygulanmıştır. Bu çalışmada ele alınan değişkenler; öğrencilerin giriş özellikleri, öğrenme stilleri, öğrenme ve iletişim tercihleri, öğrenme-öğretim sürecinin niteliği ve öğrencilerin çeşitli konular hakkındaki görüşleridir.

Bu çalışmanın en önemli bulgularından birisi, web sitesindeki içeriğin farklı bilgi kaynakları ve farklı materyal biçimleri sunularak zenginleştirilmesi ihtiyacıdır. Diğer önemli bir bulguda, öğrenme çıktıları üzerinde doğrudan etki yaratması nedeniyle, hem web-tabanlı ortamda, hem de iletişim araçları kullanımında yeterli yönlendirme sağlama gerekliliğidir.

Bulgular, her öğrencinin kendi öğrenme yaşantısını düzenlerken farklı özellik ve tercihleri olduğunu göstermiştir. Öğretmenler zengin medya ve materyal

kaynakları sunduğu sürece, bireysel farklılıklar öğrenme çıktılarında fark yaratmamaktadır.

Koontz, Li ve Compora(2006) tarafından web tabanlı kurslar için yazılan kitapta, etkili online öğretim planlaması ele alınmıştır. Ancak günümüze kadar web tabanlı öğretime yönelik araştırmaya dayalı sistemli bir model yazılmadığından model olması için bu kitap yazılmıştır.

Öğretimin planlanıp öğrenciye sunulduğu gibi online kurslar da kökten bir değişiklikle hazırlanıp planlanarak öğrenciye sunulmalıdır. Online öğretim kursunu programlamak için neler yapılması gerektiği adım adım bu kitapta verilmiştir. Ayrıca kitabın öğretime yönelik kurs planlama, profesyonel öğretim planlamacıları, ve öğretmen fakültelerinde kullanımının faydalı olacağı düşünülmektedir.

Alant ve Dada (2005) tarafından yapılan araştırma web tabanlı ortamda grup öğrenimi incelenmektedir.

Multi profesyonellik erken çocuklukta müdahale ile ilgili master derecesi bu çalışmada tanımlanıp, tartışılmaktadır. Bu multi profesyonellikle küçük gruplarla öğrenme felsefesi kullanılarak yapılmıştır. Web bazlı küçük gruplarda öğrenmeyi kolaylaştırma yöntemleri tarif edilip, kritik bir şekilde analiz edilmiştir. Grupların içerik olarak karakteristikleri tasvir edilmektedir. Ayrıca bu grupların takım işlevselliğini kolaylaştırma nitelikleri de betimlenmiştir.

Anket sonucu olarak öğrencilerin web dolayısıyla öğrenmeyi algılayışları da bu çalışmada tartışılmıştır. Ayrıca web bazlı öğrenmede kritik meseleler de sonuç olarak öne çıkarılmıştır.

Arasasingham ve diğerleri (2005) tarafından yapılan çalışmada sınıf içerisi sınavlar, ön testler ve son testler web tabanlı öğrenmede öğrenci başarıları değerlendirilmiştir.

Araştırma sonucunda Mastering Chemistry Web Software'ı kullanma kimyaya giriş aşamasında olan öğrencilerine ayrıntılı bir fayda sağladığı ortaya çıkmıştır.

Schluep ve diğerleri (2006) tarafından yapılan çalışmada web bazlı öğrenme hakkında esnek bir model yer almaktadır. Ayrıca içerik ve sunuşu ayırt etmeyi kolaylaştıracak bir şema vardır. Araştırmada "Dinamik Öğrenme Yönetim

Sistemi" projesi de yer almaktadır. Bilgi sahibi yazarlar bu makalede, verilere kavramların başarılı bir şekilde kullanmasını sağlamıştır. Dinamik öğrenme yönetim sistemi projesi değerlendirmesi, küçük bireysel öğrenme hakkında öğrencilerin de değerlendirmeleri bu makalede yer almaktadır.

Harroff ve Valentine (2006) tarafından yapılan araştırmanın amacı web bazlı yetişkin eğitimi tanıyıp, geliştirmek ve daha kaliteli boyutlarını algılamaktır. Yetişkin öğretmenleri kaliteye göre organizasyonları 41 soruluk ankette derecelendirmişlerdir. Araştırma analizi faktörü kullanılarak 6 faktörlük bir çözüm tanımlanmıştır. 41 değişkende %65 değişkeni kapsamıştır. Yani %65 göz önüne alınarak, öğretimin kalitesi, yönetimle ilgili kaliteyi tanımlama, danışmanlık kalitesi, teknik destek kalitesi, ileri bilgi kalitesi, kurs değerlendirme kalitesi olmak üzere 6 faktörlük çözüm düşünülmüştür.

Dahlgren ve diğerleri (2006) tarafından yapılan araştırma yetişkin öğreniminde kıtalar arası online master programı ile ilgilidir. Öğrenciler arası iletişime yönelik olan bu programın dili İngilizce olup, programa İsviçre, Güney Afrika, Kanada ve Avusturalya'nın katılımı vardır. "Dis course analysis" kullanılarak amaçlanan programdaki iletişim şekilleri analiz edilmiştir.

Web dökümanları, yazılı notlar ve programın katılımcılarının hayatları konusunda yazdıkları data olarak kullanılmıştır. İngilizcenin bu programda kullanılması bazı öğrencileri tedirgin etmiş ve onların rahatça davranmalarına engel olmuştur. Kişilerin programa katılma çabaları ve sonuçları onların sosyal - kültürel ilişkileriyle ilişkilendirilmiştir.

Programa katılan kişilerin dürüstlükleri değişik ve gelişimleri onların birbirleriyle olan konuşmalarıyla pek ilgili olmadığı ortaya çıkmıştır. Ayrıca, bu programda online iletişimi etkileyen en önemli şey onların arkadaşlık ilişkilerine verdikleri önemle şekillenmektedir.

Tomei (2006) tarafından yapılan araştırma, didaktik öğretimin, yüz yüze yönlendirilmenin ve basmakalıp değerlendirme, uzaktan bilgi aktarma, elektronik yönlendirme ve online değerlendirmeye yer değiştirmesinin sonucu incelenmiştir.

Online kursunda ideal sınıf büyüklüğü ve uzaktan öğrenmenin fakültelerin bilgi aktarma yoğunluğu bu çalışmada analiz edilmiştir. Bu çalışmada özellikle aşağıdaki sorulara cevaplar aranmıştır:

1. Online kurslarının öğretim beklentileri nelerdir?
2. Uzaktan öğretmenin beklentileri fakülte bilgi aktarma yükü üzerindeki etkisi nedir?
3. Online kursta geleneksel sınıflara kıyasla sınıf büyüklüğünün ideali nedir?

Online öğretim geleneksel alana göre %14 daha fazla zaman harcama gerektiği bu araştırmada öğrenilmiştir. Hem online hem de online sınıfların ideal büyüklükleri de bu araştırmada hesaplanmıştır. Hatta geleneksel öğretim sömestir boyunca online'a kıyasla daha istikrarlı gitmektedir.

Tsou, Wang ve Tzeng (2006) tarafından yapılan araştırmada yabancı dil öğrenimi için multimedya hikaye anlatımı web sitesi oluşturulmuş ve bir ilkokulda yabancı dil eğitimi alan öğrenciler ve onların ne derece öğrendikleri incelenmiştir.

Özellikle dil öğretiminde hikaye anlatımı pratik ve güçlü bir öğretim aracıdır. Ancak müfredatın yoğunluğu ve baskısı öğretmenleri bu aracı kullanmalarını engeller duruma sokmaktadır. Taiwan'daki İngilizce'yi yabancı dil olarak öğreten öğretmenler daha da problemleri dile getirmektedirler. Öğretmenlerin bu problemleri kendilerinin bu kültürü ve dili kullanma becerilerinde deneyim yetersizliklerindedir. Diğer yandan, araştırmacılar bilgisayar ve network eşliğinde İngilizce öğrenimindeki başarıdan söz etmektedirler. Yukarıda bahsedilen engellerin aşılabilmesi için araştırmacılar multimedya, hikaye anlatımı, web sitesi oluşturmuşlardır. Böylece web sitesi teknolojisi tüm sorunların ortadan kalkmasına yardımcı olmaktadır. Bu websitede yönetimi açıklayan bir bölüm, multimedya hikaye yazma bölümü ve tekrar dinleme bölümü (Re-playing) vardır.

İngilizce'yi yabancı bir dil olarak eğitim alan öğrencilerin ilkokulunda multimedya hikaye anlatımı web sitesi kullanılabilirse, buradaki öğretim ve öğrenimin kalitesinin ve öğrencilerin İngilizce öğrenme zevki ve başarısının artacağı düşünülmektedir.

Amaç

Bu araştırmanın genel amacı öğretmenlerin öğretimsel amaçlı web kullanım durumları Araştırmada bu genel amaç çerçevesinde aşağıdaki sorulara yanıt aranacaktır.

1. Öğretmenlerin öğretimsel amaçlı web kullanım durumları nasıldır?
2. Öğretmenlerin öğretimsel amaçlı web kullanım durumları ile
  - 2.1. Cinsiyet,
  - 2.2. Okul,
  - 2.3. Branş,
  - 2.4. Deneyim durumu,
  - 2.5. Evinde bilgisayarı olma durumu,
  - 2.6. Bir hafta içerisinde interneti kullanma sıklığı,
  - 2.7. internet'e bağlı kaldığı süre,
  - 2.8. internet'e bağlantı kurma şekli,
  - 2.9. Bilgisayar ve bilgi teknolojileriyle ilgili katıldığı kurs sayısı,
  - 2.10. Dersine yönelik bir web sayfası olması,
  - 2.11. Kendine ait bir web sayfası olması,

arasında farklılık var mıdır?

Önem

İnternet'in eğitimde çok büyük avantajları ve önemi vardır. Günümüzde, K.K.T.C. eğitim sisteminde, okullarda bilgisayar ve İnternet'le ilgili donanım yeterli olmadığı gibi öğretmenlerin de bu konudaki çalışmaları ve kullanımları da oldukça yetersiz olduğu düşünülmektedir.

Yapılan bu araştırma, öğretmenlerin öğretimsel amaçlı web kullanım durumları ile mesleki memnuniyet durumları arasındaki ilişkiyi ortaya koymaya

yöneliktir. Araştırma sonucunda elde edilen verilerin bilgisayar ve İnternet kullanan tüm öğretmenlere ışık tutacağına inanılmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullarda görevli öğretmenler araştırmada elde edilen bulgular doğrultusunda kendilerini geliştirirlerse, kısaca öğretirken öğrenen yenilikçi bireyler olurlarsa eğitim sisteminde hem öğrenciler hem de öğretmenler açısından büyük katkı sağlayacağına inanılmaktadır.

Ayrıca K.K.T.C. eğitim sisteminde, şimdiye kadar böyle bir araştırma yapılmamıştır. Araştırma ilk olma özelliğinden dolayı özgün bir çalışmadır.

Araştırmanın bu alanda çalışmayı düşünen araştırmacılara kaynak olacağı ve bulgulara dayalı geliştirilen önerilerin de uygulayıcılara, karar vericilere yol gösterici olacağı umulmaktadır.

Sınırlılıklar

Bu araştırma aşağıdaki sınırlılıklar içerisinde yürütülmüştür.

Araştırma;

1. 2003- 2004 yılı ikinci öğretim dönemi ve 2005-2006 yılı ikinci öğretim dönemi ile,
  2. K.K.T.C. sınırları içerisinde bulunan Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ortaokul, lise ve mesleki teknik okullarında görevli rastgele seçilen 184 öğretmenle,
  3. Öğretmenlerin anketlere verdikleri yanıtlarla,
  4. Araştırmanın Literatür evreni 1995-2006 yılları arası yayınlanmış olan Türkçe ve İngilizce (makale, bildiri, tez, kitap, bilimsel araştırma vb.) yayınlarla,
  5. İnternet'i kullanan öğretmenlerle,
- sınırlıdır.

BÖLÜM II

YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın her aşamasında izlenen araştırma modeli, çalışma u, veri toplama aracı ve geliştirilmesi, verilerin toplanması, elde edilen verilerin ümlenmesi ve yorumlanması ve süre ve olanaklara yer verilmiştir.

Araştırma Modeli

Bu araştırmada K.K.T.C Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığına bağlı orta öğretim ve mesleki teknik öğretime bağlı ortaokul ve liselerde görevli olan öğretmenlerin imsel amaçlı web kullanım durumları incelenmektedir. Karasar'a (1991) göre el tarama modelleri, çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında bir yargıya varmak amacı ile, evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup, ya da örneklem üzerinde yapılan tarama düzenlemeleridir. Genel tarama modeli ile tekil ya da ilişkisel taramalar yapılabilir." Bu araştırmada da K.K.T.C Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı'na bağlı orta öğretim ve mesleki teknik öğretime bağlı ortaokul ve liselerde görevli olan öğretmenlerden bir bölümü ile (184 öğretmen) ıldığından araştırma genel tarama modeli çerçevesinde yürütülerek, bu alandaki bilimsel yayınlara ulaşmada literatür tarama tekniği kullanılmıştır.

Çalışma Grubu

Araştırmanın denekleri K.K.T.C Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığına bağlı orta öğretim ve mesleki teknik öğretime bağlı ortaokul ve liselerde görevli rastgele seçilen toplam 184 öğretmenden oluşmaktadır. Denek grubunun 39'u kolejlerde, 40'ı düz lisele rde, 54'ü meslek liselerinde, 14'ü fen lisesinde, 24'ü ise anadolu lisesinde görev yaktadır. Deneklerin 19'u edebiyat, 26'sı fen bilimleri, 24'ü matematik, 29'u ncı dil, 29'u sosyal bilimler, 4'ü beden eğitimi 12'si resim ve müzik 20'si meslek i ve 8'i bilgisayar öğretmeninden oluşmaktadır. Denek grubunun 102'si bayan i de erkek öğretmenlerden oluşmaktadır. Ayrıca, elde edilen veriler bilgisayar ortam ına girilirken okulu ve branşı belirsiz olup veri toplama aracının büyük bir kısm ını doldurmadığı saptanan 13 deneğin verileri de dikkate alınmayarak araştırma lıapsamı dışında tutulmuştur.

Veri Toplama Aracı ve Geliştirilmesi

Araştırmada kuramsal bilgiler, ilgili literatür taranarak elde edilmiştir. tırmanın uygulamaya dayalı verilerinin toplanmasında anket formu kullanılmıştır. "-etmenlerin öğretimsel amaçlı web kullanım durumları" anketinin geliştirilmesi inde, çeşitli eğitim bilimci uzmanların görüşlerine başvurularak anket için bir e havuzu oluşturulmuştur. Öğretmenlerin öğretimsel amaçlı web kullanımını belirlemeyle ilgili veri toplama aracı için oluşturulan madde havuzundan 11 madde olarak taslak bir form hazırlanmıştır. Hazırlanan formda yer alan maddelerin nicelik ve nitelikçe ölçülmek istenen amaca ne derece uygun olduğunu belirlemek amacıyla uzman görüşüne başvurulmuştur. Eğitim bilimcilerden oluşan 11 uzmanlar grubu bireysel veya grupsal olarak veri toplama aracını geliştirmiştir. Uzman görüşleri doğrultusunda taslak form üzerinde gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Bu şekilde kapsam geçerliğine sahip olan aracın deneme formu oluşturulmuştur. Araçta yer alan maddeler yargısal nitelikte ifadelerden oluşmaktadır ve her bir maddeye verilen cevaplar, "Her zaman", "Çoğunlukla", "Ara sıra", "Seyrek" ve "Hiçbir zaman" seçeneklerinden oluşan beşli Likert tipi derecelendirme ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Ölçekte yer alan ifadeler için verilen puanlar, "Her zaman" seçeneğinden "Hiçbir zaman" seçeneğine doğru "5"ten "1"e kadar puanlar verilerek puanlandırılmıştır.

Aracın deneme formu, bir grup öğretmen üzerinde uygulanarak anketin güvenilirliği yapılmıştır. Bu sonuçlar üzerinden aracın güvenilirliği Cronbach's Alpha değeri 0,97 olarak bulunmuştur.

Ölçekteki maddelerin ayırt edicilik özelliğine ilişkin yapılan analizler sonucunda, 11 maddeye ait madde-toplam korelasyonlarının 0.359 ile 0.748 arasında olduğu görülmüştür.

Ön teste bağlı olarak son şekli verilen anketin, araştırmanın amacına ve ölçülen özellikleri ölçmeye uygun olduğu anlaşılmış ve araştırmacı tarafından kullanılmıştır. Güvenirlik sonuçları Ek3'te verilmiştir.

Verilerin Toplanması

Veri toplama aracı olarak literatür taramasında elde edilen verilerden ve çeşitli eğitim bilimci uzmanların görüşlerinden yararlanılarak geliştirilen ve iki bölüme ayrılan bir anket kullanılmıştır. Anketin birinci bölümü kişisel bilgilerle ilgili 11 soru,

ci bölümü ise öğretmenlerin öğretimsel amaçlı web kullanım durumlarına ilişkin 57 de içermektedir.

Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması

Araştırmada elde edilen verilere 5'den (her zaman) 1'e (hiçbir zaman) doğru puanlar verilerek SPSS programına girilip analiz edilmiştir.

Araştırmanın birinci amacını yanıtlamaya yönelik elde edilen veriler yüzde(%), Jama (X), standart sapma (S) teknikleri ile analiz edilerek tablolaştırılmış ve mlanmıştır. Maddeler tablolaştırılırken en yüksek ortalamadan en düşük ortalamasına doğru sıralanmıştır. Analiz sonuçlarının açıklanmasında herbir maddeye in olarak hesaplanan ortalamalar web'i kullanma düzeyinin göstergesi olarak ul edilmiştir. Maddeler ortalamalarına göre aşağıda sınırları verilen seçeneklere işlerdir.

Seçenek	Ağırlık	Sınırlar
Hiçbir zaman	1	1,00-1,79
Çok seyrek	2	1,80-2,59
Ara sıra	3	2,60-3,39
Çoğunlukla	4	3,40-4,19
Her zaman	5	4,20-5,00

Süre ve Olanaklar

Bu çalışmaya Haziran 2003'de araştırma önerisinin hazırlanması ile başlanılarak Eylül 2006'da raporlaştırılmış haliyle bitirilmiştir.

Araştırma süresince yapılan tüm maddi harcamalar araştırmacı tarafından ılanmıştır.

(, , BÖLÜM III
BULGULAR VE YORUMLAR

Araştırmanın amaçları doğrultusunda literatürden ve veri toplama araçlarından elde edilen veriler, kişisel bilgilere ilişkin bulgu ve yorumlar ve öğretmenlerin öğretimsel amaçlı web kullanım durumlarına ilişkin bulgu ve yorumlar sırasıyla açıklanmıştır.

1. Kişisel Bilgilerle İlgili Bulgular

Araştırmanın çalışma grubunu K.K.T.C Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığına bağlı orta öğretim ve mesleki teknik öğretime bağlı ortaokul ve liselerde görev yapan 184 öğretmen oluşturmaktadır. Çalışma grubunun kişisel özellikleri cinsiyet, görev yapılan okul türü, branş, öğretmenlik deneyim durumu, bir haftada internet'i kullanma sıklığı, internet'e ortalama bağlanma süresi, Internet'e bağlantı kurma şekli, bilgisayar ve bilgi teknolojileriyle ilgili hizmet içi eğitim kursuna katılma durumu, kendilerine ait, web sitesi olma durumu ve dersine yönelik web sayfası olma durumu alt başlıkları altında incelenmektedir.

1.1.Cinsiyet

Öğretmenlerin öğretimsel amaçlı web kullanım durumlarıyla ilgili ankete katılan öğretmenlerin cinsiyet dağılımı ile ilgili veriler çizelge 1 'de görülebilir.

Çizelge 1: Araştırma Grubunun Cinsiyete Göre Dağılımları

Cinsiyet	N	%
Kadın	102	55,4
Erkek	82	44,6
Toplam	184	100

Çizelge 1'e bakıldığı zaman araştırma grubunda görev yapan öğretmenlerin %55,4'ünün kadın, %44,6'sının ise erkek olduğu anlaşılmaktadır.

1.2. Görev Yapılan Okul Türü

Ankete katılan öğretmenlerin görev yapılan okul türlerine göre dağılımları çizelge 2'de belirtilmiştir.

Çizelge 2: Araştırma Grubunun Görev Yapılan Okul Türüne Göre Dağılımları

Okul	N	%
Kolej	39	21,2
Düz lise	40	21,7
Meslek lisesi	67	36,4
Fen lisesi	14	7,6
Anadolu lisesi	24	13
Toplam	184	100

Araştırmaya katılan öğretmenlerin % 36,4'ü meslek liselerinde görev yapan öğretmenlerden oluşmaktadır. % 21,7'si düz liselerde, % 21,2'si kolejlerde, % 13'ü Anadolu lisesinde görev yapan öğretmenlerden oluşurken, en küçük bölümü % 7,6'sı de Fen lisesinde görev yapmakta olan öğretmenlerden oluşmaktadır.

1.3. Branş

Ankete katılan öğretmenlerin branş dağılımları çizelge 3'de verilmiştir.

Çizelge 3: Araştırma Grubunun Branş Dağılımları

Branşlar	N	%
Edebiyat	19	10,3
Fen Bilimleri	26	14,1
Matematik	25	13,6
Yabancı Dil	32	17,4
Sosyal Bilimler	29	15,8
Beden Eğitimi	4	2,2
Resim/Müzik	13	7,1
Meslek Dersi	27	14,7
Bilgisayar	9	4,9
Toplam	184	100

Araştırmaya katılan öğretmenlerin branşlara göre dağılımlarına bakıldığında en fazla yabancı dil (%17,4) olduğu görülmektedir. Bununla beraber sosyal bilimler (%15,8), meslek dersi öğretmenleri (%14,7), fen bilimleri (%14,1) ve matematik öğretmenleri de (%13,6) yabancı dil öğretmenlerini takip etmektedir. Edebiyat öğretmenleri (%10,3), resim/müzik öğretmenleri (%7,1), bilgisayar öğretmenleri (%4,9) ve beden eğitimi de (%2,2) en az sayıda katılan branş olmuştur.

1.4. Öğretmenlik Deneyim Durumu

Araştırmaya katılan öğretmenlerin mesleklerindeki deneyim durumlarına göre dağılımları çizelge 4'de verilmiştir.

Çizelge 4: Araştırma Grubunun Deneyim Durumu

Deneyim	N	%
0-2 yıl	16	8,7
3-8 yıl	55	29,9
9-12 yıl	50	27,2
13-17 yıl	41	22,3
18 yıl ve üstü	22	12
Toplam	184	100

Araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunun 3-8 yıl (% 29,9) deneyim aralığında, 9-12 yıl (% 27,2) deneyim aralığında, 13-17 yıl (% 22,3) deneyim aralığında, 18 yıl ve üstü (% 12) deneyim aralığında olduğu ve en küçük bölümünün ise 0-2 yıl (%8,7) deneyim aralığında olan yeni öğretmenlerden oluştuğu görülmektedir.

1.5. Araştırma Grubun Evinde Bilgisayar Olma Durumu

Araştırmaya katılan öğretmenlerin evlerinde bilgisayarlarının olup olmama durumu çizelge 5'de verilmiştir.

Çizelge 5: Araştırma Grubunun Evinde Bilgisayar Olma Durumu

Evde Bilgisayar	N	%
Var	164	89,6
Yok	19	10,4
Toplam	183	100

*1 kişi bu maddeyi yanıtlamadığından dikkate alınmamıştır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin büyük oranda (%89,6) evlerinde bilgisayarları olduğu, %10,4'ünün ise evinde bilgisayar bulunmadığı görülmektedir. Öğretmenlerin web'i kullanmalarında bilgisayar sahibi olmaları bir ön koşul olarak görülmektedir.

1.6. Araştırma Grubunun Bir Haftada İnternet'i Kullanma Sıklığı

Araştırmaya katılan öğretmenlerin bir haftada İnternet'i ne sıklıkta kullandıkları çizelge 6'da verilmiştir.

Çizelge 6: Araştırma Grubunun Bir Haftada İnternet'i Kullanma Sıklığı

İnternet'i Kullanma	N	%
Her gün	31	18,2
Haftada bir gün	52	30,6
Haftada 2-3 gün	54	31,8
Haftada 4-6 gün	33	19,4
Toplam	170	100

*14 kişi bu maddeyi yanıtlamadığından dikkate alınmamıştır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin %18,2'sinin her gün %19,4'ünün haftada 4-6 gün İnternet'i kullandıkları, %31,8'inin haftada 2-3 gün, %30,6'sının ise haftada 1 gün İnternet'i kullandıkları görülmektedir.

1.7. Araştırma Grubunun İnternet'e Ortalama Bağlanma Süresi

Araştırmaya katılan öğretmenlerin İnternet'e bağlandıkları zaman ortalama olarak ne kadar süre bağlı kaldıkları çizelge 7'de verilmiştir.

Çizelge 7: Araştırma Grubunun İnternet'e Ortalama Bağlanma Süresi

Bağlanma Süresi	N	%
En fazla 1 saat	59	34,7
1-2 saat	90	52,9
3-4 saat	17	10
5 saat ve üstü	4	2,4
Toplam	170	100

*14 kişi bu maddeyi yanıtlamadığından dikkate alınmamıştır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin büyük çoğunluğu (%52,9) internet'e bağlandıkları zaman ortalama olarak 1-2 saat arası bağlı kaldıkları görülmektedir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin %34,2'sinin en fazla 1 saat internet'e bağlı kaldığı, %10'unun 3-4 saat bağlı kaldığı ve küçük bir bölüm öğretmenin de (%2,4) 5 saat ve daha fazla internet'e bağlı kaldığı görülmektedir.

1.8. Araştırma Grubunun İnternet'e Bağlantı Kurma Şekli

Araştırma grubunun internet'e nasıl bağlantı kurdukları çizelge 8'de verilmiştir.

Çizelge 8: Araştırma Grubunun İnternet'e Bağlantı Kurma Şekli

Bağlantı Şekli	N	%
Bilgisayara ait bağlantı ile	143	84,1
İnternet Cafeden	10	5,9
Okuldan	7	4,1
Arkadaşların bağlantısı ile	5	2,9
Diğer	5	2,9
Toplam	184	100

Araştırmaya katılan öğretmenlerin büyük çoğunluğu (%84,1) evinden internet'e bağlandıkları görülmektedir. Öğretmenlerin %5,9'unun internet cafeden, %4,1'inin okuldan, %2,9'unun arkadaşlarının bağlantısı ile ve %2,9'unun da diğer şekillerde internet'e bağlandıkları görülmektedir.

Günümüzde internet bağlantısının kolaylaşması, ucuzlaması ve yaygınlaşmasının yansıması olarak, öğretmenlerin büyük çoğunluğunun evinden internet'e bağlandıkları görülmektedir.

1.9. Araştırma Grubunun Bilgisayar ve Bilgi Teknolojileriyle İlgili Hizmet İçi Eğitim Kursuna Katılma Durumu

Araştırma grubunun bilgisayar ve bilgi teknolojileriyle ilgili hizmet içi eğitim kursuna katılma durumları çizelge 9'da verilmiştir.

Çizelge 9: Araştırma Grubunun Bilgisayar ve Bilgi Teknolojileriyle İlgili Hizmet İçi Eğitim Kursuna Katılma Durumu

Kursa Katılma	N	%
Evet	64	36
Hayır	114	64
Toplam	178	100

*6 kişi bu maddeyi yanıtlamadığından dikkate alınmamıştır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin büyük çoğunluğunun (%64) bilgisayar ve bilgi teknolojileriyle ilgili hizmet içi eğitim kursuna katılmadıkları; %36'sının bu kurslara katıldığı görülmektedir.

1.10. Araştırma Grubunun Kendilerine Ait Web Sitesi Olma Durumu

Araştırma grubundaki öğretmenlerin kendilerine ait web sitesi olma durumu çizelge 10'da verilmiştir.

Çizelge 10: Araştırma Grubunun Kendilerine Ait Web Sitesi Olma Durumu

Kendi Web Sitesi	N	%
Var	20	11
Yok	162	89
Toplam	182	100

*2 kişi bu maddeyi yanıtlamadığından dikkate alınmamıştır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin büyük çoğunluğunun (%89) kendilerine ait web sitelerinin olmadığı, yalnızca % 11'inin kendilerine ait web sitelerinin olduğu görülmektedir.

1.11. Araştırma Grubunun Dersine Yönelik Web Sayfası Olma Durumu

Araştırma grubundaki öğretmenlerin dersine yönelik web sayfası olma durumu çizelge 11 'de verilmiştir.

Çizelge 11: Araştırma Grubunun Dersine Yönelik Web Sayfası Olma Durumu

Derse Yönelik Web Sayfası	N	%
Var	20	11
Yok	162	89
Toplam	182	100

*2 kişi bu maddeyi yanıtlamadığından dikkate alınmamıştır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin büyük çoğunluğunun (%89) derslerine yönelik web sayfalarının olmadığı, yalnızca %11 'inin derslerine yönelik web sayfalarının olduğu görülmektedir.

2.Öğretmenlerin Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumuna Yönelik Bulgu ve Yorumlar.

Öğretmenlerin öğretimsel amaçlı web kullanım durumu; öğretmenlerin derse hazırlık aşamasında web kullanımı, öğretmenlerin ders sırasında web kullanımı, öğretmenlerin ders sonrası çalışmalarda web kullanımı, öğretmenlerin öğrencileri web kullanımına teşvik eden durumlar ve öğrencilerin web kullanımı ve öğretmenlerin öğretim ve mesleki gelişim amaçlı web kullanımı alt başlıkları altında ele alınmıştır. Ayrıca öğretmenlerin cinsiyetine, okul türüne, branşlarına, hizmet sürelerine, evlerinde bilgisayar olma durumlarına, bir haftada internet'i kullanma sıklığına, internet'e ortalama bağlanma süresine, internet'e bağlantı kurma şekillerine, bilgisayar ve bilgi teknolojileriyle ilgili hizmet içi eğitim kursuna katılma durumlarına, kendilerine ait web sitesi olma durumlarına ve dersine yönelik web sayfası olma durumlarına göre web kullanım durumlarının karşılaştırılma sonuçları da verilmiştir.

2.1.Öğretmenlerin Derse Hazırlık Aşamasında Web Kullanım Durumları

Öğretmenlerin derse hazırlık aşamasındaki web kullanım durumları çizelge 12'de verilmiştir.

Çizelge 12: Öğretmenlerin Derse Hazırlık Aşamasında Web Kullanım Durumlarıyla İlgili Sonuçlar

		Her Zaman	Çoğunlukla	Ara Sıra	Çok Seyrek	Hiçbir Zaman	$\bar{X}$	S
	A) Öğretmenlerin Derse Hazırlık Aşamasında Web Kullanımı							
47	Dersimin içeriğini zenginleştirmede Web'ten yararlanırım.	13,1	23,4	20,6	20,6	22,3	2,85	1,36
48	İşleyeceğim konularla ilgili en son bilgileri öğrencilere sunmak için web'ten yararlanırım.	14,9	20,6	18,3	17,7	28,6	2,75	1,44
13	Konularla ilgili örnekleri web'ten bulurum.	9,2	15,5	29,9	20,7	24,7	2,64	1,26
46	Derslerimde kullanacağım uygun materyalleri bulmada web'ten yararlanırım.	8,0	22,3	20,6	20,6	28,6	2,61	1,32
2	Derse hazırlanırken web'ten yararlanırım.	4,0	11,5	36,2	25,3	23,0	2,48	1,09
1	Ders planı yaparken web'ten yararlanırım.	3,4	10,3	36,2	21,3	28,7	2,39	1,11
25	Öğrencilerime ödev vermeden önce web'te kaynakların yeterliliğini tararım.	6,9	13,8	21,3	12,6	45,4	2,24	1,34
27	Konuya uygun öğretim yöntemini belirlemede Web'ten yararlanırım.	3,4	10,3	24,7	17,8	43,7	2,12	1,18
50	Yıllık planımı web'te yayınlarım.	1,1	3,4	6,3	6,9	82,3	1,34	0,84
51	Unite planlarımı web'te yayınlarım.	1,1	2,3	6,3	6,9	83,4	1,31	0,79

Çizelge 12'de öğretmenlerin öğretimsel amaçlı web kullanım durumlarıyla ilgili olarak elde edilen ortalama sonuçları büyükten küçüğe doğru sırasıyla verilmiştir. Öğretmenlerin **ara sıra** web'ten yararlandıkları durumlar ortalama derecesine göre büyükten küçüğe doğru; *"Dersimin içeriğini zenginleştirmede Web'ten yararlanırım."* ($X = 2,85$), *"İşleyeceğim konularla ilgili en son bilgileri öğrencilere sunmak için web'ten yararlanırım."* ($X = 2,75$), *"Konularla ilgili örnekleri web'ten bulurum."* ($X = 2,64$), ve *"Derslerimde kullanacağım uygun materyal/eri bulmada web'ten yararlanırım."* ($X = 2,61$) şeklinde sıralanmaktadır.

Öğretmenlerin web'ten **çok seyrek** yararlandıkları durumlar ise ortalama derecesine göre büyükten küçüğe doğru sırasıyla; *"Derse hazırlanırken web'ten yararlanırım."* ($X = 2,48$), *"Ders planı yaparken web'ten yararlanırım."* ($X = 2,39$), *"Öğrencilerime ödev vermeden önce web'te kaynakların yeterliliğini tararım."* (

$X = 2,24$), "Konuya uygun öğretim yöntemini belirlemede Web'ten yararlanırım." ($X = 2,12$), şeklinde sıralanmaktadır.

Öğretmenlerin web'ten **hiçbir zaman** yararlanmadıkları durumlar ise ortalama derecesine göre büyükten küçüğe doğru sırasıyla; "Yıllık planımı web'te yayınlıyorum." ($X=1,34$), "Ünite planlarımı web'te yayınlıyorum." ($X=1,31$) şeklindedir.

2.2.Öğretmenlerin Ders Sırasında Web Kullanım Durumları

Öğretmenlerin ders sırasında web kullanım durumlarıyla ilgili sonuçlar çizelge 13'de verilmiştir.

Çizelge 13: Öğretmenlerin Ders Sırasında Web Kullanım Durumlarıyla İlgili Sonuçlar

		Her Zaman	Çoğunlukla	Ara Sıra	Çok Seyrek	Hiçbir Zaman	$\bar{X}$	S
	A) Öğretmenlerin Ders Sırasında Web Kullanımı							
11	Öğrencilerime konularla ilgili yardım alabilecekleri konu alanı uzmanlarının elektronik posta veya web adreslerini veririm.	5,7	13,8	21,8	18,4	40,2	2,26	1,28
6	Sınıf ortamında yapılamayacak deneyleri web'le sınıfa getiriyorum.	1,7	4,0	7,5	19,5	67,2	1,53	0,92

Öğretmenlerin, "Öğrencilerime konularla ilgili yardım alabilecekleri konu alanı uzmanlarının elektronik posta veya web adreslerini veririm." ($X = 2,26$), durumunda çok seyrek web'ten yararlanmakta, "Sınıf ortamında yapılamayacak deneyleri web'le sınıfa getiriyorum." ($X = 1,53$), durumunda ise **hiçbir zaman** web'ten yararlanmamaktadırlar.

2.3.Öğretmenlerin Ders Sonrası Çalışmalarda Web Kullanım Durumları

Öğretmenlerin ders sonrası çalışmalarda web kullanım durumlarıyla ilgili sonuçlar çizelge 14'de verilmiştir.

Çizelge 14: Öğretmenlerin Ders Sonrası Çalışmalarda Web Kullanım Durumlarıyla İlgili Sonuçlar

		Her Zaman	Çoğunlukla	Ara Sıra	Çok Seyrek	Hiçbir Zaman	$\bar{X}$	S
	A) Öğretmenlerin Ders Sonrası Çalışmalarda Web Kullanımı							
12	Sınıfta işlenen konularla ilgili web adreslerini öğrencilerime veririm.	6,3	13,8	21,8	18,4	39,7	2,29	1,29
28	Dersime yönelik web sayfamı sürekli güncellerim.	1,7	6,3	7,5	8,6	75,9	1,49	1,00
45	Öğrencilerimin verimli ders çalışmalarına yönelik bilgileri web'te yayınlam.	2,3	6,3	6,9	7,4	77,1	1,49	1,02
58	Öğrencilerime derslerdeki durumlarına yönelik düşüncelerimi elektronik posta aracılığıyla iletiyorum.	2,9	5,7	6,9	6,3	78,3	1,49	1,04
52	Dersimle ilgili öğrencilerin yapacağı öğrenme etkinliklerini web'te yayınlam.	2,9	5,1	5,1	5,7	81,1	1,43	1,00
15	Öğrencilerim için konularla ilgili örnekleri Web'te yayınlam.	1,1	5,2	5,2	7,5	81,0	1,38	0,89
40	Gelecek derslerle ilgili konulara öğrencilerin yapacağı hazırlık çalışmalarını web'ten yayınlam.	2,9	4,6	2,9	7,4	82,3	1,38	0,96
41	İşlediğim konularla ilgili açıklamaları web'te yayınlam.	2,3	2,9	5,1	6,9	82,9	1,35	0,88
24	Ödevlerimi Web'ten de duyururum.	1,7	4,0	3,4	7,5	83,3	1,33	0,86
42	İşlediğim konularla ilgili çalışma yönergelerini web'te yayınlam.	2,3	2,9	2,9	9,1	82,9	1,33	0,85
53	Dersimle ilgili başarılı öğrencilerin isimlerini belirli aralıklarla web'te yayınlam.	4,0		6,3	4,0	85,7	1,33	0,91
54	Web ortamında öğrencilerime küçük deneme sınavları uygularım.	1,1	4,0	4,6	7,4	82,9	1,33	0,83
9	Ödev sonuçlarını açıklamalarıyla birlikte sadece öğrencilerimin görebileceği şekilde web'te yayınlam.	1,1	3,4	4,0	5,7	85,6	1,29	0,80
3	Derste işlenen konuların notlarını web'te yayınlam.	1,1	4,0	2,3	6,9	85,6	1,28	0,79
22	Sınıfta işlediğim konularla ilgili özet bilgileri web'te yayınlam.	0,6	2,3	5,2	8,0	83,9	1,28	0,72

Öğretmenler, "Sınıfta işlenen konularla ilgili web adreslerini öğrencilerime veririm." ($X = 2,29$), durumunda **çok seyrek** web'ten yararlanmaktadırlar.

Öğretmenlerin **hiçbir zaman** web'ten yararlanmadıkları durumlar ise ortalama derecesine göre büyükten küçüğe doğru sırasıyla; "Dersime yönelik web sayfamı sürekli güncel/erim." ($X = 1,49$), "Öğrencilerimin verimli ders

çalışmalarına yönelik bilgileri web'te yayınlıyorum." (X =1,49), "Öğrencilerime derslerdeki durumlarına yönelik düşüncelerimi elektronik posta aracılığıyla iletiyorum." (X =1,49), "Dersimle ilgili öğrencilerin yapacağı öğrenme etkinliklerini web'te yayınlıyorum." (X =1,43), "Öğrencilerim için konularla ilgili örnekleri Web'te yayınlıyorum." (X =1,38), "Gelecek derslerle ilgili konulara öğrencilerin yapacağı hazırlık çalışmalarını web'ten yayınlıyorum." (X =1,38), "İşlediğim konularla ilgili açıklamaları web'te yayınlıyorum." (X =1,35), "Ödevlerimi Web'ten de duyururum. " (X =1,33), "İşlediğim konularla ilgili çalışma yönergelerini web'te yayınlıyorum." (X =1,33), "Dersimle ilgili başarılı öğrencilerin isimlerini belirli aralıklarla web'te yayınlıyorum." (X =1,33), "Web ortamında öğrencilerime küçük deneme sınavları uyguluyorum." (X =1,33), "Ödev sonuçlarını açıklamalarıyla birlikte sadece öğrencilerimin görebileceği şekilde web'te yayınlıyorum." (X =1,29), "Derste işlenen konuların notlarını web'te yayınlıyorum." (X =1,28)riye "Sınıfta işlediğim konularla ilgili özet bilgileri web'te yayınlıyorum. " (X =1,28) şeklinde sıralanmaktadır.

2.4.Öğretmenlerin Öğrencileri Web Kullanımına Teşvik Eden Durumlar ve Öğrencilerin Web Kullanımı

Öğretmenlerin öğrencileri web kullanımına teşvik eden durumlar ve öğrencilerin web kullanım durumlarıyla ilgili sonuçlar çizelge 15'de verilmiştir.

Çizelge 15: Öğrencileri Web Kullanımına Teşvik Eden Durumlar ve Öğrencilerin Web Kullanımıyla İlgili Sonuçlar

		Her Zaman	Çoğunlukla	Ara Sıra	Çok Seyrek	Hiçbir Zaman	$\bar{X}$	S
	A) Öğretmenlerin Öğrencileri Web Kullanımına Teşvik Eden Durumlar ve Öğrencilerin Web Kullanımı							
4	Öğrencilerime web'te araştırmaları için bireysel çalışmalar veririm.	8,0	19,0	24,7	27,0	21,3	2,66	1,23
49	Öğrencilerimi işlenen konularla ilgili web ortamında araştırma yapmaları için yönlendiririm.	10,9	17,7	25,1	14,9	31,4	2,62	1,37
44	Sınıfta işlediğim konuları yaşamla ilişkilendirmek için, web sitelerine girmeleri için öğrencilerimi yönlendiririm.	6,3	16,0	18,3	22,3	37,1	2,32	1,29
5	öğrencilerime web'te araştırmaları için grup projeleri veririm.	2,9	14,4	17,8	31,0	33,9	2,21	1,15
20	Öğrencilerimle okul saatleri dışında elektronik posta yoluyla haberleşirim.	2,3	4,0	13,8	10,3	69,5	1,59	1,02
7	Elektronik posta aracılığıyla öğrencilerime anlamadıkları noktalarda yardımcı oluyorum.	2,3	6,3	8,6	9,8	73,0	1,55	1,04
14	Öğrencilerimi web'teki tartışma gruplarına yönlendiririm.	2,9	3,4	9,2	14,4	70,1	1,55	0,99
57	Öğrencilerimden dersin öğrenme-öğretme sürecine yönelik düşüncelerini elektronik posta ile alıyorum.	3,4	3,4	10,3	8,0	74,9	1,53	1,04
18	Öğrencilerimle okul saatleri dışında web ortamında sohbet ederim.	2,3	2,9	7,5	13,8	73,6	1,47	0,92
23	Öğrencilerimin ödevlerini elektronik posta yoluyla göndermelerini isterim.	2,3	3,4	6,9	12,6	74,7	1,46	0,93
17	Öğrencilerim için web'te çalışma soruları yayınlıyorum.	3,4	2,3	4,6	7,5	82,2	1,37	0,94
55	Sınıf içindeki öğrencilerin kendi aralarında iletişimi sağlamaları için bir elektronik posta grubu oluşturdum.	2,3	1,1	8,0	5,7	82,9	1,34	0,86
10	Daha önceki sınav sorularını öğrencilerin alıştırmaya yapması için web'te yayınlıyorum.	2,3	2,3	5,7	4,6	85,1	1,32	0,87

Çizelge 15'de öğretmenlerin öğrencileri web kullanımına teşvik eden durumlar ve öğrencilerin web kullanım durumlarıyla ilgili olarak elde edilen ortalama sonuçları büyükten küçüğe doğru sırasıyla verilmiştir. Öğretmenler **ara sıra** sınırları içerisinde "Öğrencilerime web'te araştırmaları için bireysel çalışmalar veririm." ($\bar{X}=2,66$), ve "Öğrencilerimi işlenen konularla ilgili web

ortamında araştırma yapmaları için yönlendiririm." ($X = 2,62$) durumunda web'i kullanmaktadırlar.

Öğretmenler ortalama derecesine göre büyükten küçüğe doğru sırasıyla; "Sınıfta işlediğim konuları yaşamla ilişkilendirmek için, web sitelerine girmeleri için öğrencilerimi yönlendiririm." ($X = 2,32$) ve "Öğrencilerime web'te araştırmaları için grup projeleri veririm." ($X = 2,21$) durumlarında web'ten **çok seyrek** yararlanmaktadırlar.

Öğretmenlerin **hiçbir zaman** web'ten yararlanmadıkları konular ise ortalama derecesine göre büyükten küçüğe doğru sırasıyla; "Öğrencilerimle okul saatleri dışında elektronik posta yoluyla haberleşirim." ($X = 1,59$), "Elektronik posta aracılığıyla öğrencilerime anlamadık/arı noktalarda yardımcı oluyorum." ($X = 1,55$), "Öğrencilerimi web'teki tartışma gruplarına yönlendiririm." ($X = 1,55$), "Öğrencilerimden dersin öğrenme-öğretme sürecine yönelik düşüncelerini elektronik posta ile alıyorum." ($X = 1,53$), "Öğrencilerimle okul saatleri dışında web ortamında sohbet ederim." ($X = 1,47$), "Öğrencilerimin ödevlerini elektronik posta yoluyla göndermelerini isterim." ($X = 1,46$), "Öğrencilerim için web'te çalışma soruları yayınlarım." ($X = 1,37$), "Sınıf içindeki öğrencilerin kendi aralarında iletişimi sağlamaları için bir elektronik posta grubu oluşturdum." ($X = 1,34$), "Daha önceki sınav sorularını öğrencilerin alıştırma yapması için web'te yayınlarım." ($X = 1,32$) şeklinde sıralanmaktadır.

2.5.Öğretmenlerin Öğretim ve Mesleki Gelişim Amaçlı Web Kullanımı

Öğretmenlerin öğretim ve mesleki gelişim amaçlı web kullanımıyla ilgili sonuçlar çizelge 16'da verilmiştir.

Çizelge 16: Öğretmenlerin Öğretim ve Mesleki Gelişim Amaçlı Web Kullanımıyla İlgili Sonuçlar

		Her Zaman	Çoğunlukla	Ara Sıra	Çok Seyrek	Hiçbir Zaman	$\bar{X}$	S
	A) Öğretmenlerin Öğretim ve Mesleki Gelişim Amaçlı Web Kullanımı							
29	Mesleğimle ilgili web sitelerine girerim.	26,4	25,3	27,0	8,6	12,6	3,44	1,31
31	Mesleğimle ilgili yenilikleri web'ten takip ederim.	23,6	24,1	23,0	15,5	13,8	3,28	1,35
32	Web sitelerinden mesleğimle ilgili bilgi taramaları yaparım.	22,4	25,3	21,8	13,8	16,7	3,23	1,38
37	Eğitim öğretimle ilgili web sitelerini ziyaret ederim.	21,1	23,4	29,1	9,7	16,6	3,23	1,34
34	Mesleğimle ilgili yeni uygulamaları web ortamında takip ederim.	21,3	24,1	20,7	16,1	17,8	3,15	1,40
56	Mesleğimle ilgili yayınları web'ten takip ederim.	20,0	21,1	19,4	15,4	24,0	2,98	1,46
35	Mesleğimle ilgili yapılan konferans, seminer, kurs gibi eğitim faaliyetlerini web aracılığıyla takip ederim.	12,6	16,0	20,6	23,4	26,9	2,79	2,48
30	Mesleğimle ilgili web sitelerine üye olurum.	14,4	22,4	17,8	12,6	32,8	2,73	1,47
43	Dersimle ilgili öğretim programına web'ten ulaşırım.	5,1	16,0	19,4	14,3	45,1	2,22	1,31
38	Mesleğimle ilgili web'de yayınlanan dergi, gazete, bülten gibi yayınlara aboneyim.	8,0	10,3	14,9	21,7	45,1	2,14	1,31
39	Öğretmenlik mesleğiyle ilgili yasa ve yönetmelikleri web'ten takip ederim.	6,9	12,6	12,6	22,3	45,7	2,13	1,30
19	Meslekdaşarımla okul saatleri dışında web aracılığıyla haberleşirim.	4,6	8,0	21,3	22,4	43,7	2,07	1,18
21	Meslekdaşarımla okul saatleri dışında elektronik posta yoluyla haberleşirim.	4,0	6,9	24,1	21,3	43,7	2,06	1,15
16	Sınav sorularını hazırlarken web'teki soru bankalarından yararlanırım.	3,4	5,2	26,4	19,5	45,4	2,02	1,11
36	Mesleğimle ilgili yapılan konferans, seminer, kurs gibi eğitim faaliyetlerine web ortamında katılırım.	2,9	8,0	14,9	17,7	56,6	1,83	1,13
26	Öğrencilerimin velileri istedikleri zaman bana elektronik posta yoluyla ulaşabilirler.	8,6	4,6	10,3	10,3	66,1	1,79	1,30
8	Sınav sonuçlarını sadece öğrencilerimin görebileceği şekilde web'te yayınlarım.	2,9	4,0	2,9	4,0	86,2	1,33	0,93

Çizelge 16'da Öğretmenlerin öğretim ve mesleki gelişim amaçlı web kullanımıyla ilgili olarak elde edilen ortalama sonuçları büyükten küçüğe doğru

sırasıyla verilmiştir. Öğretmenler **çoğunlukla** sınırları içerisinde *"Mesleğimle ilgili web sitelerine girerim."* ($X = 3,44$) durumunda web'i kullanmaktadırlar.

Öğretmenlerin **ara sıra** web'ten yararlandıkları durumlar ise ortalama derecesine göre büyükten küçüğe doğru; *"Mesleğimle ilgili yenilikleri web'ten takip ederim."* ($X = 3,28$), *"Web sitelerinden mesleğimle ilgili bilgi taramaları yaparım."* ($\bar{X} = 3,23$), *"Eğitim öğretimle ilgili web sitelerini ziyaret ederim."* ($\bar{X} = 3,23$), *"Mesleğimle ilgili yeni uygulamaları web ortamında takip ederim."* ($X = 3,15$), *"Mesleğimle ilgili yayınları web'ten takip ederim."* ($X = 2,98$), *"Mesleğimle ilgili yapılan konferans, seminer, kurs gibi eğitim faaliyet/erini web aracılığıyla takip ederim."* ($X = 2,79$), *"Mesleğimle ilgili web sitelerine üye olurum."* ($X = 2,73$) şeklinde sıralanmaktadır.

Öğretmenlerin web'ten **çok seyrek** yararlandıkları durumlar ise ortalama derecesine göre büyükten küçüğe doğru sırasıyla; *"Dersimle ilgili öğretim programına web'ten ulaşıyorum."* ($X = 2,22$), *"Mesleğimle ilgili web'de yayınlanan dergi, gazete, bülten gibi yayınlara aboneyim."* ($X = 2,14$), *"Öğretmenlik mesleğiyle ilgili yasa ve yönetmelik/eri web'ten takip ederim."* ($X = 2,13$), *"Meslektaşlarımla okul saatleri dışında web aracılığıyla haberleşirim."* ($X = 2,07$), *"Meslektaşlarımla okul saatleri dışında elektronik posta yoluyla haberleşirim."* ($X = 2,06$), *"Sınav sorularını hazırlarken web'teki soru bankalarından yararlanırım."* ($X = 2,02$), ve *"Mesleğimle ilgili yapılan konferans, seminer, kurs gibi eğitim faaliyetlerine web ortamında katılırım."* ($X = 1,83$) şeklinde sıralanmaktadır.

Öğretmenlerin **hiçbir zaman** web'ten yararlanmadıkları konular ise ortalama derecesine göre büyükten küçüğe doğru sırasıyla; *"Öğrencilerimin velileri istedikleri zaman bana elektronik posta yoluyla ulaşabilirler."* ($X = 1,79$) ve *"Sınav sonuçlarını sadece öğrencilerimin görebileceği şekilde web'te yayınlıyorum."* ($X = 1,33$) şeklinde sıralanmaktadır.

'J!S!W!J9A JeipeA iesw,ieq !!!D! eiAueiwnJnp wueiin> qeM uöeuia ieswueJQQ eJqô euruni in>io upeuewieJQQ ep,g ~ e5iezî6 ·Jiiswueiin> ('v^/ON'v') ,ziueuv sueAJefl uî6! >iewap,ieq iu19îpewio dnjo U!|JBJ nq uuiatue epuisaie uejuirunp wueiin> qeM rî6ewe [asuiuaiôo a10ô autum in>io upeuawieJQQ

isewuiiseisJe}t uruuejuirunq wueiin:>t qaM î5ew'1 iaswuaJŞQ aJç~ aurJJOl imio uîJaiuwiaJŞQ'L'Z

'J!!qeueiwrnoA apu!>ies !Q!P91!>ile iuuejuirunp wueiin> qaM rî6ewe ieswueJQQ uuu,ieAisu,o uusuauuiaiôo '(L ~ aôiez,6) nôinq nq uaiipe ep13 ·(9o'O>d '9£ ~ 'l-=l) 'rrusnuurunq uuejua)!JeJ !|epurseJe (8£'0v=S ' vv'O/ ~ = x) rseuejeiio upei>ieuep)!a)!Je ei, (68'8£=S' 69'LO~ =X) rseuejeiio upai>iauep uipex 'aioô eu,ue>1si9ep ieA,suio uejuirunp wueiin> qeM rî6ewe iaswueJQQ uueiueunaiôo ep,L ~ e5iezî6

·JipJeisiwir>ieJrq isrp uiesdax uî6! uei>irpeweiueA ouowoiqq J!q >ioAoaq uuu,9a61q wueiin> qeM rî6ewv 18SW!8JQQ U9W!9JQQ O~.

iiweiu'1				8£'ov	vv·oz~	08	3
) JB:f	P£0'0	9£~ 'Z-	IL~				
SO'O>d				68.8£	69'LO~	v6	)l
eweî>î·5'1	d	i	PS	S	X	N	iaî<isui~

ueiönuog ewuiiseisJe}t inuuejuirunq wueiin)f qaM î5ew'1 iaswuaJŞQ aJQ~ auuiai<isui:>uîJaiuwiaJŞQ :L~ a6iazî~

'J!P8l)|awipaA JaipaA !!!Ô! 91! uejumînp wueiin> qeM rî6ewe iesw,iaJQQ a10ô euuaAisup uuaiusunaiôo ep,L ~ a5iezî6 ·Jqsrwueiin> iisei-î uî6! >iewepîieq iu19îpewio dnio U!|JBJ .nq riweue epuisaie uetuirunp wueiin> qeM uöeuie ieswueJQQ eJqô euueAisup upeuewieJ(>Q

isewuiiseisJe}t uiuueruirunq wueiin:>t qaM î5ew'1 iaswuaJŞg aJQ~ auuiai<isui~ uîJaiuwiaJŞ9-9-z

Çizelge 18: Öğretmenlerin Okul Türüne Göre Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumlarının Betimsel Sonuçları

Okul Türü	N	$\bar{X}$	S
Kolej (1)	36	102,33	33,99
Düz lise (2)	36	130,44	49,92
Meslek lisesi (3)	64	112,47	38,48
Fen lisesi (4)	14	112,36	27,65
Anadolu lisesi (5)	24	108,21	36,20
Toplam	174	113,49	39,98

*10 öğretmen Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım ölçeğinin büyük bir bölümünü yanıtlamadıkları için kapsam dışı bırakılmışlardır.

Çizelge 18'de görüldüğü gibi, öğretmenlerin okul türüne göre öğretimsel amaçlı web kullanım durumlarının ortalamaları; kolejlerde görevli olanların $X = 102,33$, düz liselerde görevli olanların $X = 130,44$, meslek liselerinde görevli olanların $X = 112,47$, Fen lisesinde görevli olanların $X = 112,36$ ve Anadolu lisesinde görevli olanların $X = 108,21$ 'dir.

Öğretmenlerin okul türüne göre öğretimsel amaçlı web kullanım durumları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığını belirlemek için yapılan Varyans Analizi (ANOVA) sonuçları Çizelge 19'da verilmiştir.

Çizelge 19: Öğretmenlerin Okul Türüne Göre Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumlarının ANOVA Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	P	Açıklama
Gruplar arası	15583,5	4	3895,874	2,523	0,043	*2-1,*2-3
Gruplar içi	261008,0	169	1544,426			*2-5
Toplam	276591,5	173				Fark Anlamlı

*= $p < 0,05$ (Post Hoc Tests)

Çizelge 19'da görüldüğü gibi, öğretmenlerin okul türüne göre öğretimsel amaçlı web kullanım durumları arasında anlamlı bir fark vardır ($F(4;169)=0,043$, $p<0,05$). Gruplar arası farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla yapılan Post Hoc (LSD) testinin sonuçlarına göre, düz liselerde görevli olanlar(2), kolejlerde görevli olanlara(1), meslek liselerinde görevli olanlara(3) ve Anadolu lisesinde görevli olanlara(5) göre farklı olduğu belirlenmiştir.

2.8. Öğretmenlerin Branşlarına Göre Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım

Durumlarının Karşılaştırılması

Öğretmenlerin branşlarına göre öğretimsel amaçlı web kullanım durumları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığını belirlemek için Varyans Analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Çizelge 20'de öğretmenlerin branşlarına göre öğretimsel amaçlı web kullanım durumlarıyla ilgili betimsel veriler verilmiştir.

Çizelge 20: Öğretmenlerin Branşlarına Göre Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumlarının Betimsel Sonuçları

Branş	N	$\bar{x}$	S
Edebiyat (1)	17	115,71	40,40
Fen Bilimleri (2)	24	122,13	45,77
Matematik (3)	23	104,52	42,71
Yabancı dil (4)	32	107,50	29,72
Sosyal Bilimler (5)	27	123,63	39,20
Beden Eğitimi (6)	4	81,50	11,82
Resim\Müzik (7)	13	109,92	53,62
Meslek Dersi (8)	25	101,12	33,90
Bilgisayar (9)	9	153,89	15,39
Toplam	174	113,49	39,98

*10 öğretmen Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım ölçeğinin büyük bir bölümünü yanıtlamadıkları için kapsam dışı bırakılmışlardır.

Çizelge 20'de görüldüğü gibi öğretmenlerin branşlarına göre öğretimsel amaçlı web kullanım durumlarının ortalamaları; branşı edebiyat olanların x

=115,71, branşı fen bilimleri olanların $\bar{X} = 122,13$, branşı matematik olanların $\bar{X} = 104,52$, branşı yabancı dil olanların $\bar{X} = 107,50$, branşı sosyal bilimler olanların $\bar{X} = 123,63$, branşı beden eğitimi olanların $\bar{X} = 81,50$, branşı resim\müzik olanların $\bar{X} = 109,92$, branşı meslek dersi olanların $\bar{X} = 101,12$ ve branşı bilgisayar olanların $\bar{X} = 153,89$ 'dur.

Öğretmenlerin branşlarına göre öğretimsel amaçlı web kullanım durumları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığını belirlemek için yapılan Varyans Analizi (ANOVA) sonuçları Çizelge 21 'de verilmiştir.

Çizelge 21: Öğretmenlerin Branşlarına Göre Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumlarının ANOVA Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	P	Açıklama
Gruplar arası	30419,85	8	3802,482	2,549	0,012	*9-3, *9-4
Gruplar içi	246171,6	165	1491,949			*9-6, *9-8
Toplam	276591,5	173				Fark Anlamlı

*= $p < 0,05$ (PostHoc Tests)

Çizelge 21 'de görüldüğü gibi, öğretmenlerin branşlarına göre öğretimsel amaçlı web kullanım durumları arasında anlamlı bir fark vardır ($F(a;16s)=0,012$, $p < 0,05$). Gruplar arası farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla yapılan Post Hoc (Dunnett C) testinin sonuçlarına göre, bilgisayar öğretmenlerinin (9), matematik (3), yabancı dil (4), beden eğitimi (6) ve meslek dersi (8) öğretmenlerine göre farklı olduğu belirlenmiştir.

2.9. Öğretmenlerin Hizmet Sürelerine Göre Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumlarının Karşılaştırılması

Öğretmenlerin hizmet sürelerine göre öğretimsel amaçlı web kullanım durumları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığını belirlemek için Varyans Analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Çizelge 22'de öğretmenlerin hizmet sürelerine göre öğretimsel amaçlı web kullanım durumlarıyla ilgili betimsel veriler verilmiştir.

Çizelge 22: Öğretmenlerin Hizmet Sürelerine Göre Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumlarının Betimsel Sonuçları

Hizmet Süresi	N	$\bar{X}$	S
0-2 yıl arası (1)	15	140,53	28,47
3-8 yıl arası (2)	53	119,26	40,54
9-12 yıl arası (3)	47	116,66	44,06
13-17 yıl arası (4)	37	94,05	32,33
18 yıl ve üstü (5)	22	107,09	34,34
Toplam	174	113,49	39,98

*10 öğretmen Öğretimsel Amaçlı İnternet Kullanım ölçeğinin büyük bir bölümünü yanıtlamadıkları için kapsam dışı bırakılmışlardır.

Çizelge 22'de görüldüğü gibi, öğretmenlerin hizmet sürelerine göre öğretimsel amaçlı web kullanım durumlarının ortalamaları; 0-2 yıl arası (1) $X = 140,53$, 3-8 yıl arası (2) $X = 119,26$, 9-12 yıl arası (3) $X = 116,66$, 13-17 yıl arası (4) $X = 94,05$ ve 18 yıl ve üstü(5) hizmet verenler ise $X = 107,09$ 'dur.

Öğretmenlerin hizmet sürelerine göre öğretimsel amaçlı web kullanım durumları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığını belirlemek için yapılan Varyans Analizi (ANOVA) sonuçları Çizelge 23'de verilmiştir.

Çizelge 23: Öğretmenlerin Hizmet Sürelerine Göre Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumlarının ANOVA Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p	Açıklama
Gruplar arası	28087,196	4	7021,799	4,775	0,001	*1-3,*1-4,*1-5
Gruplar içi	248504,3	169	1470,440			*2-4,*3-4
Toplam	276591,5	173				Fark Anlamlı

*= p<0,05(Post Hoc Tests)

Çizelge 23'de görüldüğü gibi, öğretmenlerin hizmet sürelerine göre öğretimsel amaçlı web kullanım durumları arasında anlamlı bir fark vardır ($F(4;169)=0,001$, $p<0,05$). Gruplar arası farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla yapılan Post Hoc (Tukey HSD) testinin sonuçlarına göre,

hizmet süresi 0-2 yıl arası (1) olanların, 9-12 yıl arası (3), 13-17 yıl arası (4) ve 18 yıl ve üstü (5) olanlara göre farklı olduğu belirlenmiştir. hizmet süresi 3-8 yıl arası (2) olanların ve 9-12 yıl arası (3) olanların da 13-17 yıl arası (4) olanlara göre farklı olduğu belirlenmiştir.

2.10.Öğretmenlerin Evlerinde Bilgisayar Olma Durumlarına Göre Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumlarının Karşılaştırılması

Öğretmenlerin evlerinde bilgisayar olma durumlarına göre öğretimsel amaçlı web kullanım durumları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığını belirlemek için t-testi kullanılmıştır. Çizelge 24'de öğretmenlerin evlerinde bilgisayar olma durumlarına göre öğretimsel amaçlı web kullanım durumları ile ilgili veriler aşağıda verilmiştir.

Çizelge 24: Öğretmenlerin Evlerinde Bilgisayar Olma Durumlarına Göre Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumlarının Karşılaştırılma Sonuçları

Evde Bilgisayar	N	$\bar{X}$	S	Sd	t	p	Açıklama
Var	159	110,87	36,80	172	-0,450	0,653	P>0,05
Yok	15	115,67	62,06				Fark Anlamsız

*10 öğretmen Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım ölçeğinin büyük bir bölümünü yanıtlamadıkları için kapsam dışı bırakılmışlardır.

Çizelge 24'da evlerinde bilgisayar olan öğretmenlerin öğretimsel amaçlı web kullanım durumlarının ortalaması ($\bar{X} = 110,87$, $S=36,80$) ile evlerinde bilgisayar olmayan öğretmenlerin öğretimsel amaçlı web kullanım durumlarının ortalaması ($\bar{X} = 115,67$, $S=62,06$) arasındaki fark anlamsız bulunmuştur. ($t=-0,450$, $p>0,05$).

Elde edilen bu bulgu (çizelge 24), öğretmenlerin evlerinde bilgisayar olma durumlarının öğretimsel amaçlı web kullanım durumlarını etkilemediği şeklinde yorumlanabilir.

2.11.Öğretmenlerin Bir Haftada İnternet'i Kullanma Sıklığına Göre Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumlarının Karşılaştırılması

Öğretmenlerin bir haftada web'i kullanma sıklığına göre öğretimsel amaçlı web kullanım durumları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığını belirlemek için Varyans Analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Çizelge 25'de öğretmenlerin bir haftada web'i kullanma sıklığına göre öğretimsel amaçlı web kullanım durumlarıyla ilgili betimsel veriler verilmiştir.

Çizelge 25: Öğretmenlerin Bir Haftada İnternet'i Kullanma Sıklığına Göre Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumlarının Betimsel Sonuçları

Web'i Kullanma	N	$\bar{X}$	S
Her gün (1)	31	132,74	37,99
Haftada bir gün (2)	51	98,80	39,24
Haftada 2-3 gün (3)	53	118,55	34,07
Haftada 4-6 gün (4)	32	121,66	40,02
Toplam	167	115,75	39,22

*Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım ölçeğinin büyük bir bölümünü veya bu maddeyi yanıtlamayan 17 öğretmen kapsam dışı bırakılmışlardır.

Çizelge 25'de görüldüğü gibi, öğretmenlerin bir haftada web'i kullanma sıklığına göre öğretimsel amaçlı web kullanım durumlarının ortalamaları; her gün (1) $X = 132,74$, haftada bir gün (2) $X = 98,80$, haftada 2-3 gün (3) $X = 118,55$ ve haftada 4-6 gün (4) $X = 121,66$ 'dır.

Öğretmenlerin bir haftada web'i kullanma sıklığına göre öğretimsel amaçlı web kullanım durumları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığını belirlemek için yapılan Varyans Analizi (ANOVA) sonuçları Çizelge 26'da verilmiştir.

Çizelge 26: Öğretmenlerin Bir Haftada İnternet'i Kullanma Sıklığına Göre Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumlarının ANOVA Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p	Açıklama
Gruplar arası	25127,112	3	8375,704	5,929	0,001	*1-2,*3-2
Gruplar içi	230268,3	163	1412,689			*4-2
Toplam	255395,4	166				Fark Anlamlı

*= $p < 0,05$ (PostHoc Tests)

Çizelge 26'da görüldüğü gibi, öğretmenlerin bir haftada İnternet'i kullanma sıklığına göre öğretimsel amaçlı web kullanım durumları arasında anlamlı bir fark vardır ($F(3;163)=0,001$, $p < 0,05$). Gruplar arası farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla yapılan Post Hoc (Tukey HSD) testinin sonuçlarına göre, bir haftada web'i her gün (1) kullananların, haftada 2-3 gün (3) ve haftada 4-6 gün (4) kullananların, haftada bir gün (2) kullananlara göre farklı olduğu belirlenmiştir.

2.12. Öğretmenlerin İnternet'e Ortalama Bağlanma Süresine Göre Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumlarının Karşılaştırılması

Öğretmenlerin internet'e ortalama bağlanma süresine göre öğretimsel amaçlı web kullanım durumları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığını belirlemek için Varyans Analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Çizelge 27'de öğretmenlerin internet'e ortalama bağlanma süresine göre öğretimsel amaçlı web kullanım durumlarıyla ilgili betimsel veriler verilmiştir.

Çizelge 27: Öğretmenlerin İnternet'e Ortalama Bağlanma Süresine Göre Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumlarının Betimsel Sonuçları

Bağlanma Süresi	N	$\bar{X}$	S
En fazla 1 saat (1)	57	110,02	43,91
1-2 saat (2)	90	117,49	36,42
3-4 saat (3)	17	116,53	33,86
5 saat ve üstü (4)	3	168,0	18,68
Toplam	167	115,75	39,22

*Öğretimsel Amaçlı web Kullanım ölçeğinin büyük bir bölümünü veya bu maddeyi yanıtlamayan 17 öğretmen kapsam dışı bırakılmışlardır.

Çizelge 27'de görüldüğü gibi, öğretmenlerin İnternet'e ortalama bağlanma süresine göre öğretimsel amaçlı web kullanım durumlarının ortalamaları; en fazla 1 saat (1) $\bar{X} = 110,02$, 1-2 saat (2) $\bar{X} = 117,49$, 3-4 saat (3) $\bar{X} = 116,53$ ve 5 saat ve üstü (4) $\bar{X} = 168,0$ 'dır.

Öğretmenlerin İnternet'e ortalama bağlanma süresine göre öğretimsel amaçlı web kullanım durumları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığını belirlemek için yapılan Varyans Analizi (ANOVA) sonuçları Çizelge 28'de verilmiştir.

Çizelge 28: Öğretmenlerin İnternet'e Ortalama Bağlanma Süresine Göre Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumlarının ANOVA Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	P	Açıklama
Gruplar arası	10345,730	3	3448,577	2,294	0,080	P>0,05
Gruplar içi	245049,7	163	1503,372			Fark
Toplam	255395,4	166				Anlamsız

Çizelge 28'de görüldüğü gibi, öğretmenlerin İnternet'e ortalama bağlanma süresine göre öğretimsel amaçlı web kullanım durumları arasındaki fark anlamsız bulunmuştur ($F(3;163)=0,080$, $p>0,05$).

2.13.Öğretmenlerin İnternet'e Bağlantı Kurma Şekillerine Göre Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumlarının Karşılaştırılması

Öğretmenlerin internet'e bağlantı kurma şekillerine göre öğretimsel amaçlı web kullanım durumları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığını belirlemek için Varyans Analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Çizelge 29'da öğretmenlerin internet'e bağlantı kurma şekillerine göre öğretimsel amaçlı web kullanım durumlarıyla ilgili betimsel veriler verilmiştir.

Çizelge 29: Öğretmenlerin İnternet'e Bağlantı Kurma Şekillerine Göre Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumlarının Betimsel Sonuçları

Bağlantı Şekli	N	$\bar{X}$	S
Bilgisayara ait bağlantı ile (1)	142	115,27	36,81
İnternet Cafeden (2)	10	147,10	58,41
Okuldan (3)	7	104,57	21,40
Arkadaşların bağlantısı ile (4)	5	108,60	58,35
Diğer (5)	3	72,0	16,09
Toplam	167	115,75	39,22

*Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım ölçeğinin büyük bir bölümünü veya bu maddeyi yanıtlamayan 17 öğretmen kapsam dışı bırakılmışlardır.

Çizelge 29'da görüldüğü gibi, öğretmenlerin internet'e bağlantı kurma şekillerine göre öğretimsel amaçlı web kullanım durumlarının ortalamaları; bilgisayara ait bağlantı ile (1) $X = 115,27$, internet cafeden (2) $X = 147,10$, okuldan (3) $X = 104,57$, arkadaşların bağlantısı ile (4) $X = 108,60$ ve diğer (5) $X = 72,0$ 'dir.

Öğretmenlerin internet'e bağlantı kurma şekillerine göre öğretimsel amaçlı web kullanım durumları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığını belirlemek için yapılan Varyans Analizi (ANOVA) sonuçları Çizelge 30'da verilmiştir.

Çizelge 30: Öğretmenlerin İnternet'e Bağlantı Kurma Şekillerine Göre Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumlarının ANOVA Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p	Açıklama
Gruplar arası	16733,792	4	4183,448	2,840	0,026	*2-1,*2-3
Gruplar içi	238661,6	162	1473,220			*2-5,
Toplam	255395,4	166				Fark Anamlı

*= p<0,05(Post Hoc Tests)

Çizelge 30'da görüldüğü gibi, öğretmenlerin internet'e bağlantı kurma şekillerine göre öğretimsel amaçlı web kullanım durumları arasında anlamlı bir fark vardır ($F(4;162)=0,026$, $p<0,05$). Gruplar arası farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla yapılan Post Hoc (LSD Dunnett C) testinin sonuçlarına göre, internet cafeden (2) bağlantı kuranların, bilgisayara ait bağlantı ile (1), okuldan (3) ve diğer (5) şekillerde bağlantı kuranlara göre farklı olduğu belirlenmiştir.

2.14.Öğretmenlerin Bilgisayar ve Bilgi Teknolojileriyle İlgili Hizmet İçi Eğitim Kursuna Katılma Durumlarına Göre Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumlarının Karşılaştırılması

Öğretmenlerin bilgisayar ve bilgi teknolojileriyle ilgili hizmet içi eğitim kursuna katılma durumlarına göre öğretimsel amaçlı web kullanım durumları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığını belirlemek için t-testi kullanılmıştır. Çizelge 31 'de öğretmenlerin bilgisayar ve bilgi teknolojileriyle ilgili hizmet içi eğitim kursuna katılma durumlarına göre öğretimsel amaçlı web kullanım durumları ile ilgili veriler aşağıda verilmiştir.

Çizelge 31: Öğretmenlerin Bilgisayar ve Bilgi Teknolojileriyle İlgili Hizmet İçi Eğitim Kursuna Katılma Durumlarına Göre Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumlarının Karşılaştırılma Sonuçları

Kursa Katılma	N	$\bar{X}$	S	Sd	t	P	Açıklama
Evet	61	106,92	34,05	172	-1,269	0,206	P>0,05 Fark
Hayır	113	114,84	41,85				Anlamsız

*10 öğretmen Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım ölçeğinin büyük bir bölümünü yanıtlamadıkları için kapsam dışı bırakılmışlardır.

Çizelge 31 'de bilgisayar ve bilgi teknolojileriyle ilgili hizmet içi eğitim kursuna katılan öğretmenlerin öğretimsel amaçlı web kullanım durumlarının ortalaması ($\bar{X}$ =98,46, S=28,81) ile bilgisayar ve bilgi teknolojileriyle ilgili hizmet içi eğitim kursuna katılmayan öğretmenlerin öğretimsel amaçlı web kullanım durumlarının ortalaması ($\bar{X}$ =98,05, S=24,34) arasındaki fark anlamsız bulunmuştur. (t=0,051, p>0,05).

Elde edilen bu bulgu (çizelge 31), öğretmenlerin bilgisayar ve bilgi teknolojileriyle ilgili hizmet içi eğitim kursuna katılma durumlarının öğretimsel amaçlı web kullanım durumlarını etkilemediği şeklinde yorumlanabilir.

2.15.Öğretmenlerin Kendilerine Ait Web Sitesi Olma Durumlarına Göre Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumlarının Karşılaştırılması

Çizelge 32: Öğretmenlerin Kendilerine Ait Web Sitesi Olma Durumlarına Göre Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumlarının Karşılaştırılma Sonuçları

Kendi Web Sitesi	N	$\bar{X}$	S	Sd	t	P	Açıklama
Var	20	127,25	34,46	172	1,643	0,102	P>0,05 Fark
Yok	154	111,71	40,40				Anlamsız

*10 öğretmen Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım ölçeğinin büyük bir bölümünü yanıtlamadıkları için kapsam dışı bırakılmışlardır.

Çizelge 32'de kendilerine ait web sitesi olan öğretmenlerin öğretimsel amaçlı web kullanım durumlarının ortalaması ($X = 127,25$, $S=34,46$) ile kendilerine ait web sitesi olmayan öğretmenlerin öğretimsel amaçlı web kullanım durumlarının ortalaması ($X = 111,71$, $S=40,40$) arasındaki fark anlamsız bulunmuştur. ($t=1,643$, $p>0,05$).

Elde edilen bu bulgu (çizelge 32), öğretmenlerin kendilerine ait web sitesi olma durumlarının öğretimsel amaçlı web kullanım durumlarını etkilemediği şeklinde yorumlanabilir.

2.16.Öğretmenlerin Dersine Yönelik Web Sayfası Olma Durumlarına Göre Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumlarının Karşılaştırılması

Çizelge 33: Öğretmenlerin Dersine Yönelik Web Sayfası Olma Durumlarına Göre Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumlarının Karşılaştırılma Sonuçları

Derse Yönelik Web Sayfası	N	$\bar{X}$	S	Sd	t	P	Açıklama
Var	20	133,65	36,82	172	2,430	0,016	$p<0,05$ Fark Anlamlı
Yok	154	110,88	39,74				

*10 öğretmen Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım ölçeğinin büyük bir bölümünü yanıtlamadıkları için kapsam dışı bırakılmışlardır.

Çizelge 33'de dersine yönelik web sayfası olan öğretmenlerin öğretimsel amaçlı web kullanım durumlarının ortalaması ($X = 133,65$, $S=36,82$) ile dersine yönelik web sayfası olmayan öğretmenlerin öğretimsel amaçlı web kullanım durumlarının ortalaması ($X = 110,88$, $S=39,74$) arasındaki fark anlamlı bulunmuştur. ($t=2,430$, $p<0,05$).

Elde edilen bu bulgu (izelge 33), ğretmenlerin dersine yönelik web sayfası olma durumlarının öğretimsel amaçlı web kullanım durumlarını etkilediği şeklinde yorumlanabilir.

BÖLÜM IV

SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmaya ilişkin bulguların sonuçlarına ve bu sonuçlar >ğrultusundageliştirilen önerilere yer verilmiştir.

Sonuç

Bu araştırmada öğretmenlerin öğretimsel amaçlı web kullanım durumları ve mesleki memnuniyet durumları arasındaki ilişki incelenmiştir. Aşağıda araştırmada elde edilen bulgulara dayalı sonuçlar sırasıyla sıralanmıştır.

1.Öğretmenlerin öğretimsel amaçlı web kullanım durumlarına ilişkin sonuçlar;

Orta öğretim ve mesleki teknik öğretim okullarında görevli öğretmenlerin öğretimsel amaçlı web kullanım durumları cinsiyet değişkenine göre, bayan öğretmenlerin ortalaması ile erkek öğretmenlerin ortalaması arasındaki fark anlamlı bulunmuştur. Elde edilen bu bulgu, öğretmenlerin cinsiyetinin öğretimsel amaçlı web kullanım durumlarını etkilediğini göstermektedir. Burada erkek öğretmenlerin kadın öğretmenlere göre daha fazla öğretimsel amaçlı web kullandıkları ortaya çıkmıştır. Bayan öğretmenlerin, iş dışında daha fazla sorumlulukları olduğu, erkek öğretmenlerin iş dışında daha fazla boş zamanı olabileceklerinden dolayı erkek öğretmenlerin daha fazla öğretimsel amaçlı web kullandıkları sonucu ortaya çıktığı düşünülmektedir.

Öğretmenlerin okul türüne göre öğretimsel amaçlı web kullanım durumları arasında anlamlı bir fark vardır. Gruplar arası farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla yapılan Post Hoc testinin sonuçlarına göre, düz liselerde görevli olan öğretmenlerin, kolejlerde görevli olanlara, meslek liselerinde görevli olanlara ve Anadolu lisesinde görevli olanlara göre daha fazla öğretimsel amaçlı web kullandıkları ortaya çıkmıştır. Meslek liselerinde görevli olan öğretmenlerin daha çok teknik konulara ağırlık verdiği, Anadolu lisesi ve kolejlerde görevli öğretmenlerin de daha fazla üniversiteye yönelik hazırlık çalışmalarına ve özel derslere yoğunlaşarak öğretimsel amaçlı web kullanımını gerektiği kadar önemsemedikleri düşünülmektedir.

Öğretmenlerin branşlarına göre öğretimsel amaçlı web kullanım durumları arasında anlamlı bir fark vardır. Gruplar arası farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla yapılan Post Hoc testinin sonuçlarına göre, bilgisayar

öğretmenlerinin, matematik, yabancı dil, beden eğitimi ve meslek dersi öğretmenlerine göre daha fazla öğretimsel amaçlı web kullandıkları ortaya çıkmıştır. Bilgisayar öğretmenlerinin branşlarından dolayı web'le iç içe oldukları bu sebepten dolayı daha fazla öğretimsel amaçlı web kullandıkları düşünülmektedir. Bununla beraber matematik, yabancı dil, beden eğitimi ve meslek dersi öğretmenlerinin mecburi bir durum olmadığı için geleneksel öğretimin dışına çıkmadıkları düşünülmektedir.

Öğretmenlerin hizmet sürelerine göre öğretimsel amaçlı web kullanım durumları arasında anlamlı bir fark vardır. Gruplar arası farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla yapılan Post Hoc testinin sonuçlarına göre, hizmet süresi 0-2 yıl arası olan öğretmenlerin, 9-12 yıl arası, 13-17 yıl arası ve 18 yıl ve üstü olan öğretmenlere göre daha fazla öğretimsel amaçlı web kullandıkları ortaya çıkmıştır. Hizmet süresi 3-8 yıl arası olan öğretmenlerin ve 9-12 yıl arası olan öğretmenlerin de 13-17 yıl arası olan öğretmenlere göre daha fazla öğretimsel amaçlı web kullandıkları ortaya çıkmıştır. Yeni öğretmenlerin (0-2 yıl) daha dinamik, daha istekli ve ilgili oldukları bunun için her yeniliği daha fazla takip ettikleri düşünülmektedir.

Evlerinde bilgisayar olan öğretmenlerin öğretimsel amaçlı web kullanım durumlarının ortalaması ile evlerinde bilgisayar olmayan öğretmenlerin öğretimsel amaçlı web kullanım durumlarının ortalaması arasında anlamlı bir fark yoktur. Elde edilen bu bulgu, öğretmenlerin evlerinde bilgisayar olma durumunun öğretimsel amaçlı web kullanım durumlarını etkilemediği şeklinde yorumlanabilir. Günümüzde bilgisayarlara kolaylıkla ulaşabileceğimiz birçok imkan olduğundan dolayı (hemen hemen her yerde internet cafe olması vs.) evde bilgisayar olma durumunun öğretimsel amaçlı web kullanımını etkilemediğini düşünülmektedir.

Öğretmenlerin bir haftada internet'i kullanma sıklığına göre öğretimsel amaçlı web kullanım durumları arasında anlamlı bir fark vardır. Gruplar arası farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla yapılan Post Hoc testinin sonuçlarına göre, bir haftada web'i her gün kullananların, haftada 2-3 gün ve haftada 4-6 gün kullananların, haftada bir gün kullananlara göre daha fazla öğretimsel amaçlı web kullandıkları ortaya çıkmıştır.

Öğretmenlerin internet'e ortalama bağlanma süresine göre öğretimsel amaçlı web kullanım durumları arasındaki fark anlamsız bulunmuştur. Elde edilen bu bulgu, öğretmenlerin internet'e ortalama bağlanma süresinin öğretimsel amaçlı web kullanım durumlarını etkilemediği şeklinde yorumlanabilir.

Öğretmenlerin internet'e bağlantı kurma şekillerine göre öğretimsel amaçlı web kullanım durumları arasında anlamlı bir fark vardır. Gruplar arası farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla yapılan Post Hoc testinin sonuçlarına göre, İnternet cafeden bağlantı kuranların, bilgisayara ait bağlantı ile, okuldan ve diğer şekillerde bağlantı kuranlara göre daha fazla öğretimsel amaçlı web kullandıkları ortaya çıkmıştır. Evden, okuldan veya diğer şekillerde bağlantı kuranların ortamdaki dolaylı başka işlerle de uğraştıkları ve çalışmalarının sürekli bölünebileceği düşünülmektedir. İnternet cafe'den bağlantı kuranların işlerine daha fazla konsantre olabilecekleri düşünülmektedir.

Bilgi teknolojileriyle ilgili hizmet içi eğitim kursuna katılan öğretmenlerin öğretimsel amaçlı web kullanım durumlarının ortalaması ile bilgisayar ve bilgi teknolojileriyle ilgili hizmet içi eğitim kursuna katılmayan öğretmenlerin öğretimsel amaçlı web kullanım durumlarının ortalaması arasındaki fark anlamsız bulunmuştur. Elde edilen bu bulgu, öğretmenlerin bilgisayar ve bilgi teknolojileriyle ilgili hizmet içi eğitim kursuna katılma durumlarının öğretimsel amaçlı web kullanım durumlarını etkilemediği şeklinde yorumlanabilir.

Kendilerine ait web sitesi olan öğretmenlerin öğretimsel amaçlı web kullanım durumlarının ortalaması ile kendilerine ait web sitesi olmayan öğretmenlerin öğretimsel amaçlı web kullanım durumlarının ortalaması arasındaki fark anlamsız bulunmuştur. Elde edilen bu bulgu, öğretmenlerin kendilerine ait web sitesi olma durumlarının öğretimsel amaçlı web kullanım durumlarını etkilemediği şeklinde yorumlanabilir.

Dersine yönelik web sayfası olan öğretmenlerin öğretimsel amaçlı web kullanım durumlarının ortalaması ile dersine yönelik web sayfası olmayan öğretmenlerin öğretimsel amaçlı web kullanım durumlarının ortalaması arasındaki fark anlamlı bulunmuştur. Elde edilen bu bulgu, öğretmenlerin dersine yönelik web sayfası olma durumlarının öğretimsel amaçlı web kullanım durumlarını etkilediği şeklinde yorumlanabilir. Dersine yönelik web sayfası olanların bu konuyla çok ilgilendiği önem verdiği düşünülmektedir.

Öneriler

1. M.E.B. ve okullar da kendi içlerinde sürekli olarak öğrenmeyi desteklemeli, çağın getirdiği tüm yeniliklere açık olmalıdır. Hem okul yönetimleri hem öğretmenler internet'e girerek gerek eğitim-öğretimle ilgili gerekse branşlarıyla ilgili Oünya'nın her yerindeki yenilikleri ve olayları takip edip, ders içeriklerini zenginleştirip, kendilerini sürekli yenilemelidirler.
2. M.E.B. başta olmak üzere okul yönetimleri tüm öğretmenlerin kendilerine ait ve derslerine yönelik web sayfaları olması yönünde teşvikte bulunmalı ve her okulda gerekli donanımı sağlamalıdır.
3. Okul yönetimleri, ders programlarını hazırlarken öğretmenlerin öğretimsel amaçlı web kullanımları için uygun zamanları ayarlamalı, gerekirse bunu denetlemeli ve zorunlu kılmalıdır.
4. Okul yönetimleri ve öğretmenler, veli ve öğrencilerle haberleşirken, duyuru yaparken, sınav ve ödev sonuçlarını açıklarken ve bunlar gibi durumlarda panoya yazılı kağıt asmak gibi geleneksel metodların yanısıra web'ten de yararlanmalıdırlar.

nt, E. ve Dada, S. (2005). Group learning on the web. Haziran 19, 2006,
http://web114.epnet.com/citation.asp?tb=1&_ug=sid+7DBEF880%202E30%204A6 internet adresinden alınmıştır.

koyunlu, B. (2003). Eğitimde internet kullanımı. İstanbul:Tübitak, Bitav.

asasınqham ve diğlerleri (2005). Assessing the effect of web-based learning tools
 on student understanding of stoichiometry using knowledge space theory.
 Haziran 19, 2006, http://web114.epnet.com/citation.asp?tb=1&_ug=sid+7DBEF880%202E30%204A6 internet adresinden alınmıştır.

abazan, T. (2001). İlköğretim birinci kademedede web üzerinden ders işlenebilirliğı.
 Mayıs 17, 2005, <http://www.tojet.net/articles/4421.htm> internet adresinden
 alınmıştır.

ırlıqarn, M. F., Kent, F.H., ve Muir, D. (2000). A practical guide to using the
 internet in schools. Musselburgh : Scotprint. Ltd.

eliköz N. (2001). *Bir açık-uçlu uygulaması olarak hypermedya (www) ortamlarında öğrencilerin proje etkinliklerinin incelenmesi*. Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

ahlgren ve diğlerleri (2006). Making the invisible visible. On participation and
 communication in a global, web-based master's programme. Haziran 15,
 2006,http://web103.epnet.com/citation.asp?tb=1&_ug=sid+DEFC5F94%209020%20461 internet adresinden alınmıştır.

emirel Ö. (1993). Eğitim Terimleri Sözlüğü. Ankara: Usem Yayınları.

>emirli C. (2002). Web tabanlı öğretimin öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme
 dersinde öğrenci başarısına etkisi. Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi
 Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ.

rtürk S. (1997). Eğitimde program geliştirme (9. Basım). Ankara: Meteksan A.Ş.

- Gökdaş İ. (2003). Bilgisayar ve sınıf ortamına dayalı durumlu öğrenmenin öğrenci başarısı, tutum ve transfere etkisi. Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Gülbahar Y. (2002). Assesment of web-based courses : a discussion and analysis of learners' individual differences and teaching-learning process. The graduate school of natural and applied sciences of the middle east technical university, the degree of master of science in the department of computer education and instructional technologies, Ankara.
- Gürbüz T. (1999). A comparison of student-teachers' attitudes toward computers in on-line and traditional computer literacy courses: A case study. The graduate school of natural and applied sciences of the middle east technical university, doctor of philosophy in the department of computer education and instructional technologies, Ankara.
- Harroff ve Valetine (2006). Dimensions of program quality in web-based adult education. Haziran 15, 2006, http://web103.epnet.com/citation.asp?tb=1&_ug=sid+DEFC5F94%2D902D%2D461 internet adresinden alınmıştır.
- Hubbard (1998). Increasing internet usage among teachers and students for information retrieval and curricular augmentation through ongoing training and support. Haziran 19, 2006, http://web116.epnet.com/citation.asp?tb=1&_ug=sid+90408759%2D9194%2D498E internet adresinden alınmıştır.
- Işman A. (2003). *Öğretim Teknoloji/eri ve Materyal Geliştirme*. İstanbul: Değişim.
- Keser, H. (2000). *Eğitimde Yeni Teknolojilerle Öğretmenin Değişen Rolü*. Adım. Lefkoşa, K.K.T.C: Ateş matbaası.
- Keser, H. (2005). *insan - bilgisayar etkileşimi ve sağlığa etkisi*. Ankara: Nobel yayın dağıtım.

(oontz, Li ve Campora (2006). Oesinging effective online instruction: a handbook for web-based courses. Haziran 15, 2006, http://web103.epnet.com/citation.asp?tb=1&_ug=sid+OEFC5F94%209020%20461 internet adresinden alınmıştır.

Mioduser, O. ve diğerleri. (2000). Web-based learning environments: Current pedagogical and research on computing in education. Fall. iSTE, USA. Nadir (2001).

Paulsson, F. ve Naeve, A. (2006). Virtual workshop environment (VWE): A taxonomy and service oriented architecture (SOA) framework for modularized virtual learning environments (VLE)-applying the learning object concept to the VLE. Haziran 15, 2006, http://web103.epnet.com/citation.asp?tb=1&_ug=sid+OEFC5F94%20902D%20461 internet adresinden alınmıştır.

Roerden, L.P. (1997) . Net lessons: Web based projects for your classroom. Sepastapol : Songline Studios. Inc.

Schluep,S. ve diğerleri(2006). Modularization and Structured Markup for Learning Content in an Academic Environment. Haziran 15, 2006, http://web103.epnet.com/citation.asp?tb=1&_ug=sid+OEFC5F94%209020%20461 internet adresinden alınmıştır.

Schwartzman, R. (2006). Virtual group problem solving in the basic communication course: Lessons for online learning. Haziran 15, 2006, http://web103.epnet.com/citation.asp?tb=1&_ug=sid+OEFC5F94%209020%20461 internet adresinden alınmıştır.

Tan ve diğerleri (2003). Öğretimi planlama ve değerlendirme. Ankara: Anı Yayınları.

Teacher Satisfaction Survey:97/98 "Teacher Job Satisfaction" . Mart 30, 2003, http://www.ced.appstate.edu/projects/special_ed/research2.htm internet adresinden alınmıştır.

Tomei, Lawrence A. (2006). The impact of online teaching on faculty load: Computing the ideal class size for online courses. Haziran 15, 2006, http://web103.epnet.com/citation.asp?tb=1&_ug=sid+DEFC5F94%2D902D%2D461 internet adresinden alınmıştır.

Topp, Neal ve diğlerleri (1995). An appraisal of the impact of nebraska's statewide internet implementation. Haziran 19, 2006, http://web116.epnet.com/citation.asp?tb=1&_ug=sid+90408759%2D9194%2D498E internet adresinden alınmıştır.

Tsou, W., Wang, W., ve Tzeng, Y. (2006). Applying a multimedia storytelling website in foreign language learning. Haziran 15, 2006, http://web103.epnet.com/citation.asp?tb=1&_ug=sid+DEFC5F94%2D902D%2D461 internet adresinden alınmıştır.

Tüy M.A. (2002). *Öğretim teknolojilerinin sistematik kullanımına ilişkin öğretmen davranışlarının çözümlenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Uzunboylu, H. (07-09 Haziran 2001). internet'in öğrenme-öğretme süreçlerinde kullanımı. X. Ulusal eğitim bilimleri kongresinde sunuldu. Abant izzet Baysal Üniversitesi, Bolu.

Xenos (2004). İlköğretim birinci kademedeki web üzerinden ders işlenebilirliği. Mayıs 17, 2005, <http://www.tojet.net/articles/4421.htm> adresli siteden alınmıştır.

Yalçın (2001).

Yalın H.İ.(2002). *Öğretim teknoloji/eri ve materyal geliştirme* (6. Basım). Ankara: Nobel yayın dağıtım.

Yaylacı H.S. (2000). *internet'te eğitim*. Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.

EKLER LİSTESİ

	SAYFA NO
EK.1 : İLGİLİ YAZIŞMALAR	66
EK.2 : ARAŞTIRMADA KULLANILAN BİLGİ TOPLAMA ARACI	68

EK.1 : İLGİLİ YAZIŞMALAR

KCZVF KIBRIS TÜRK CCMHCRIYETİ
FVİLLİ EG.İTİM VE KLT TÜR BAKA:LIGI
GL\EL ORFAÖGRETİM OAİRESİ :VICOURLIJ;

S:n ,: c.O.Ö.O ;;5.rzon4

21.06.2004

Sn. Ö.rnı Ballı
Fenii Sol,;...n: Jcı
Cün~:İ-li.

İtgi: 04.06.2004 tarihli başvurunuz.

İl-i h:ı-urunuz incelenmi; ;~:UF V'H'idürh.iğünÜ.C h.J.ğit gcnd liselerde gl)h-ı y.:ıpan İğr-ıncık-rt'
~;im:lih "(>-n.,:nh:mk-rln Aruacl. İnternet Kullanımı ;:; Öğretm-nin V-kt::İcki F'vlt-nİnlmiyet
Dummuno İllisk iri Cüü::;krı-ı konulu anketin uygulanma~ıVİdürüğüni.in...c İlyrun gi>ruh1Üştür.

An,;ak nnkct; uygulamadan önce anketin uygulanacağı okulların baflı bulunduğu AHü.:ür;ökk-
is:i'l'ar"'d.;bulunulup. anket n hangi okulda ne za-man l.tyguhırucağıbirlikte sapıanmaluhr

.Ank-ıl uyguladıktan sonra sonuçlarının Talim ve Terbiye Dairesi V'İdürüğüne.. uLt-İn~rni.;
:c;.ı.-r".knH~:edir.

Bilgilerinize saygı ile rica ederim.

Yeter ARSLAN
Müdür

CA/PC

Tel: 190 1392 328 3136 - 220 818
Faks: 190 1392 327 8039

KUZEY KIBRIS TÜRK CCMHURİYETİ
MİLLİ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANLIĞI
MESLEKİ TEKNİK EĞİTİM DAİRESİ MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı:MTÜ.0.00-13-04/ 4)C:-

21 Haziran 2004

Sayın Özen Ballı
Yüksek Lisans Öğrencisi
Yakın Doğu Üniversitesi
Lefkoşa.

Müdürlüğümüze yapugmit: başvuru Lefkoşa, Girne ve Gazimağusa bölgesi okullarında görev yapan öğretmenlere yönelik olarak hazırlanan **Öğretmenlerin Öğretim Amaçlı İnternet Kullanım ve Öğretmen Mesleki Memnuniyet Durumuna İlişkin Görüşleri** konulu anket uygulaması yapma istemiyle: izin talebinde bulundunuz.

Talebinizle ilgili olarak Talim ve Terbiye Dairesi Müdürlüğüne yapılan incelemede, anket uygulamanız uygun görülmüştür. Ancak, anket uygulanmadan önce anketin uygulanacağı okulların müdürlükleri: de istişarede bulunup anketin ne zaman uygulanacağı birlikte saptanmalıdır. Keza, anket uygulandıktan sonra da sonuçlarının Talim ve Terbiye Dairesi Müdürlüğüne de ulaştırılması gerekmektedir.

Bilgi edinmenizi ve gereğini saygı ile rica ederim.

Taner Akcan
Müdür

MT:INK

id 00111-Y21:1:SYU.6 2.2-2:1:1
Fax 00111)7:1) 2:1:1 -7:1-7
FV:11,111 :H:11:1; mcbnct .1K1

111ko-1-k..1BRJ..1.

EK.2 : ARAŞTIRMADA KULLANILAN BİLGİ TOPLAMA ARACI

Öğretmenlerin Öğretimsel Amaçlı Web Kullanım Durumu

		Her Zaman	Çoğunlukla	Ara Sıra	Çok Seyrek	Hiçbir Zaman
	A) Ders Öncesi Çalışmalarda Web Kullanımı					
1	Ders planı yaparken web'ten yararlanırım.					
2	Derse hazırlanırken web'ten yararlanırım.					
13	Konularla ilgili örnekleri web'ten bulurum.					
25	Öğrencilerime ödev vermeden önce web'te kaynakların yeterliliğini tararım.					
27	Konuya uygun öğretim yöntemini belirlemede Web'ten yararlanırım.					
46	Derslerimde kullanacağım uygun materyalleri bulmada web'ten yararlanırım.					
47	Dersimin içeriğini zenginleştirmede Web'ten yararlanırım.					
48	İşleyeceğim konularla ilgili en son bilgileri öğrencilere sunmak için web'ten yararlanırım.					
50	Yıllık planımı web'te yayınlarım.					
51	Ünite planlarımı web'te yayınlarım.					
	B) Ders Sırasında Web Kullanımı					
6	Sınıf ortamında yapılamayacak deneyleri web'le sınıfa getiriyorum.					
11	Öğrencilerime konularla ilgili yardım alabilecekleri konu alanı uzmanlarının elektronik posta veya web adreslerini veririm.					
	C) Ders Sonrası Çalışmalarda Web Kullanımı					
3	Derste işlenen konuların notlarını web'te yayınlarım.					
9	ödev sonuçlarını açıklamalarıyla birlikte sadece öğrencilerimin görebileceği şekilde web'te yayınlarım.					
12	Sınıfta işlenen konularla ilgili web adreslerini öğrencilerime veririm.					
15	öğrencilerim için konularla ilgili örnekleri Web'te yayınlarım.					
22	Sınıfta işlediğim konularla ilgili özet bilgileri web'te yayınlarım.					
24	Odevlerimi Web'ten de duyururum.					
28	Dersime yönelik web sayfamı sürekli güncellerim.					

40	Gelecek derslerle ilgili konulara öğrencilerin yapacağı hazırlık çalışmalarını web'ten yayınlıyorum.					
41	İşlediğim konularla ilgili açıklamaları web'te yayınlıyorum.					
42	İşlediğim konularla ilgili çalışma yönergelerini web'te yayınlıyorum.					
45	Öğrencilerimin verimli ders çalışmalarına yönelik bilgileri web'te yayınlıyorum.					
52	Dersimle ilgili öğrencilerin yapacağı öğrenme etkinliklerini web'te yayınlıyorum.					
53	Dersimle ilgili başarılı öğrencilerin isimlerini belirli aralıklarla web'te yayınlıyorum.					
54	web ortamında öğrencilerime küçük deneme sınavları uyguluyorum.					
58	Öğrencilerime derslerdeki durumlarına yönelik düşüncelerimi elektronik posta aracılığıyla iletiyorum.					
	Ö) Öğrencileri Web Kullanımına Teşvik Eden Durumlar ve Öğrencilerin Web Kullanımı					
4	Öğrencilerime web'te araştırmaları için bireysel çalışmalar veririm.					
5	Öğrencilerime web'te araştırmaları için grup projeleri veririm.					
7	Elektronik posta aracılığıyla öğrencilerime anlamadıkları noktalarda yardımcı oluyorum.					
10	Daha önceki sınav sorularını öğrencilerin alıştırmaya yapması için web'te yayınlıyorum.					
14	Öğrencilerimi web'teki tartışma gruplarına yönlendiririm.					
17	Öğrencilerim için web'te çalışma soruları yayınlıyorum.					
18	Öğrencilerimle okul saatleri dışında web ortamında sohbet ederim.					
20	Öğrencilerimle okul saatleri dışında elektronik posta yoluyla haberleşirim.					
23	Öğrencilerimin ödevlerini elektronik posta yoluyla göndermelerini isterim.					
44	Sınıfta işlediğim konuları yaşamla ilişkilendirmek için, web sitelerine girmeleri için öğrencilerimi yönlendiririm.					
49	Öğrencilerimi işlenen konularla ilgili web ortamında araştırma yapmaları için yönlendiririm.					
55	Sınıf içindeki öğrencilerin kendi aralarında iletişimi sağlamaları için bir elektronik posta					

	grubu oluşturdum.
57	Öğrencilerimden dersin öğrenme-öğretme sürecine yönelik düşüncelerini elektronik posta ile alıyorum.
	E) Öğretmenlerin Öğretim ve Mesleki Gelişim Amaçlı Web Kullanımı
8	Sınav sonuçlarını sadece öğrencilerimin görebileceği şekilde web'te yayınlıyorum.
16	Sınav sorularını hazırlarken web'teki soru bankalarından yararlanıyorum.
19	Meslektaşlarımla okul saatleri dışında web aracılığıyla haberleşirim.
21	Meslektaşlarımla okul saatleri dışında elektronik posta yoluyla haberleşirim.
26	Öğrencilerimin velileri istedikleri zaman bana elektronik posta yoluyla ulaşabilirler.
29	Mesleğimle ilgili web sitelerine girerim.
30	Mesleğimle ilgili web sitelerine üye olurum.
31	Mesleğimle ilgili yenilikleri web'ten takip ederim.
32	Web sitelerinden mesleğimle ilgili bilgi taramaları yaparım.
34	Mesleğimle ilgili yeni uygulamaları web ortamında takip ederim.
35	Mesleğimle ilgili yapılan konferans, seminer, kurs gibi eğitim faaliyetlerini web aracılığıyla takip ederim.
36	Mesleğimle ilgili yapılan konferans, seminer, kurs gibi eğitim faaliyetlerini web ortamında katılırım.
37	Eğitim öğretimle ilgili web sitelerini ziyaret ederim.
38	Mesleğimle ilgili web'de yayınlanan dergi, gazete, bülten gibi yayınlara aboneyim.
39	Öğretmenlik mesleğiyle ilgili yasa ve yönetmelikleri web'ten takip ederim.
43	Dersimle ilgili öğretim programına web'ten ulaşırım.
56	Mesleğimle ilgili yayınları web'ten takip ederim.